

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitors egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hírde-
tesért jutányosabb. Nyilttér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A Széchenyi-kör Jókai-ünnepélye.

Szinte jól esik visszaemlékezni erre a szép ünnepélyre, jól esik fölidézni egyes fázisait, belemélyedni azokba a magvas gondolatokba, a melyeket ott hallottunk, újból lelkesedni azokon a költői szép eszméken, a melyek ott elhangzottak. Valóban büszke lehet az Eperjesi Széchenyi-kör erre az újabb diadalára. Alig hihető, hogy más vidéki városban képesek legyenek ilyen előkelő, ilyen igazán magas színvonalú szép ünnepélyt rendezni. Külső kivitele imponáló, belső tartalma rendkívül értékes, pontjai helyesen egybeállítva, szereplői kiváló kvalitásokkal felruházva. Ünnepélyünk fénye, előkelősége négy körülményre vezethető vissza. Elsősorban arra, hogy ünnepélyünkön megjelent Körünk alapítója, legnagyobb pártfogója, szeretett védnöke: dr. Berzeviczy Albert, a kinek legnagyobb érdeme van abban, hogy Körünk a virágzásnak oly magas fokára jutott s hogy a főváros elsőrangú irodalmi egyesületei minden alkalommal képviseltetik magukat ünnepélyeinken, s a ki az ő művészi lélekre valló, mély gondolatokat közlő és keltő, elegánsan kidolgozott szép megnyitóbeszédével elsőrangú, szinte irodalmi eseményné tette ünnepélyünket, mely növelte a sikert, hogy képviseltette magát a Magyar Tudományos Akadémia Védnökünk személyében, a Kisfaludy-Társaság dr. Hegedűs Istvánnal, ezzel a költői lelkületű, eszményekért és eszményeknek élő tudós professzorral, a ki gyönyörű, lendületes üdvözlőbeszédével magával ragadta egész közönségünket, úgy, hogy remek beszédje közben is sokszor hangzott fel az éljenzés és taps; az Orsz. Irodalmi Szövetség, a

mely huszonkilencz kulturegyesületet foglal magában, Szundy Károly főtitkárral, a ki agilitásával, ügyességével igen sokat fáradozik sikerrel a magyar kultúra, nemzeti érzés terjesztésén s a ki szintén nagy hatással üdvözölte a Kört. A siker harmadik titka a kiváló szereplőkben keresendő; mindegyiknek a működése, szereplése kifogástalan és nagy hatású volt. Említsük-e dr. Tóth Sándor mélyen járó, magvas és különös csinnal kidolgozott szép essay-át, avagy Csengey Gusztáv poétáknak valóban költői ihletű, szívhez szóló, elragadó remek allegóriáját, melynek szépségeit oly művészettel, annyi rutinnal, oly kellemes hangon domborította ki Mittelmann Árpád? Említsük-e Kizák János bámulatos hangterjedelmét, melylyel a nehéz «Régi dal»-t énekelte? Avagy fölemlítsük-e az evang. theologiai «kiskar» precíz, gyönyörűen színező énekét, a mely oly mély hatással volt mindenkire s annyi dicsőséget szerzett a karnak és a kar művészi tehetséggel megáldott, derék vezetőjének: Fábry Viktornak? S mily keresetlen és mégis nagyon hatásos, szívből fakadó szavakkal üdvözölte Védnökünket br. Ghillány Imre, a Körnek mindenki által nagyon tisztelt s nagyon szeretett elnöke! Ünnepélyünk előkelőségének, sikerének negyedik titka közönségünkben keresendő. Ebben a derék, művelt közönségben, a mely tud emlékezni a nemzet nagyjaira, a mely tud érezni, lelkesedni, igazán ünnepelni. Adja az Ég, hogy a Széchenyi kör a jövőben is mindig rendelkezék ezzel a négy tényezővel s akkor ünnepélyeire mindig büszkén fog visszatérhetni s akkor útja a magyar nemzeti eszme és művelődés terjesztésében mindig diadalút lesz!

Ünnepélyünk részletes lefolyásáról az alábbiakban számolok be:

Október 21-ikén este 8 órakor a helybeli derék színtársulat, Jókai-ünnepélyünkre való tekintettel, dísz-előadásul «A szigetvári vértanúk»-at adta elő telt ház mellett, dicséretreméltó gondos előadással, nagy sikerrel. Ez nap este a 9 órai vonattal érkezett Budapestről: Körünk szeretett védnöke dr. Hegedűs Istvánnal, a Kisfaludy-Társaság képviselőjével együtt. Fogadásukra megjelentek az állomáson br. Ghillány Imre, a Kör elnöke, Csengey Gusztáv, a magy.-irod. szakválasztmány elnöke, dr. Wallentinyi Samu, a Kör titkára, dr. Raffay Ferencz, lapunk szerkesztője, a ki Hegedűs Istvánt vendégül látta vendégszerető házában.

Október 22-ikén d. e. 11 órakor kezdődött a nagyszabású ünnepély. A városi Vigadó nagyterme zsúfolásig megtelt előkelő hölgy- és férfi-közönséggel, a kik között ott láttuk városunk képviselőjét: Szmezsányi Jenőt is, a ki Körünknek tiszteleti-tagja s a ki mint a Széchenyi-kör elnöke éveken át nagy érdemeket szerzett, s a ki azóta is a legmelegebben érdeklődik Körünk iránt. Pontban 11 órakor lépett az emelvényre dr. Berzeviczy Albert, a Kör lánglelkű védnöke s vele a vendégek és a Kör vezértisztviselői. A védnök iránti őszinte tiszteletének és szeretetének zajos éljenzéssel adott kifejezést a közönség. Az ünnepély Huber Károly «Fohász»-ával kezdődött, melyet Berta Jenő kifogástalan zongora- és Szende Nándor szép harmónium-kísérete mellett a helybeli ev. theol. akadémiai «kiskar» adott elő. A rendkívül nehéz darabot valóban precízül adta elő a kar; a darab kidolgozása, felfogása, színezése művészi volt, a hangok mindenütt tiszták, úgy, hogy a közönség áhitattal, majd kitörő lelkesedéssel hallgatta végig a gyönyörű éneket, melynek alaphangulata nagyon is odaillt a komoly, méltóságos ünnepélyhez. A kar derék vezetője: Fábry Viktor, mindig örömmel tekinthet majd vissza erre a szép sikerre, közönségünk pedig örömmel nyújtja át neki ezúttal is a pálmát. Majd dr. Berzeviczy Albert, a Kör védnöke tartotta meg megnyitóbeszédét. A beszéd minden sora elárulja a nagy essay-író, a kiváló stilsztát. Mélyen belátva Jókai lelkébe, plasztikusan festi hervad-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Rege a nagy táltosról.*

Szép büszke királyné volt az asszony. Férje Messze napkeletről jött Nyugatra érte Itt alkotott fényes, dicső birodalmat, S örökölt hagyta rá az egész hatalmat. De irigy szomszédok addig fosztogatták, Míg a koronát is orvul elragadták. Nem maradt egyebe, csak kis ősi telke, Ide vonult árván s fiait nevelte.

S felnőttek az ifjak, mindannyi vitéz lett, Tudományban, hadban mindannyi kiképzett. Kellett is a vitéz az özvegy anyának: Régi ellensége újra reá támad. A fekete város sárga irigysége Rég szövi ármányát. Csak színtelt a béke. Özvegy asszony telkét már régen kívánja, Észak martalócsit uszítja reája.

Hiába védték a hős fiak a házat; Míg az ostromlókából letaszítanak százat, Ezer jó nyomába. Zúzzák a falakat. Csóvát vet a házra a bős haramja had. Rommá lesz a szép ház, az őrség kifárad, Tátongó réseken a rabló beárad. . . . Oda van az özvegy egész gazdasága. A nemes hős család így jutott rabságba.

* A Széchenyi-kör okt. 22-iki Jókai-ünnepélyén szavaltta Mittelmann Árpád.

Dolgoznak görnyedten az idegen urnak,
A beteg anyának csak könnyei hullnak.
Betegsége súlyos, nagy a szenvedése,
De nagyobb lelkének kétségbeesése . . .
Halga csak! . . . Mégis van írja nagy bajának,
Két vigasztalója letört családjának:
Ott áll az oltárnál s tüzet rak a táltos,
A szörnyű vész után istenének áldoz.

Szegény özvegy asszony kedves fia. Régen,
Még a szebb napoknak boldog idejében
Növekedett ez fel, szelíd szőke gyermek.
Látója volt egykor égi csodajelnek
Sugárzó szép tündér szállott le hozzája,
Szelíden egy csókot lehelt ajakára,
S mielőtt a magas felhőbe suhant át,
Hallotta bűbájos andalító hangját:

„Hatalmat adok át, nagy csodahatalmat,
A varázs képzelet leszen birodalmad;
Mult s jövő megjelen, ha te megidézed,
S halálos sebeket gyógyít az igézet.
Ringatod a szívet bűvös szerelemmel,
Még az is megifjul, ki remélni sem mer.
Míg nagy időd eljön, te készülsz reája,
Légy öreg táltosok ifju tanítványa.”

Hallgatott az ifju a tündér szavára,
Öreg táltosok közt a nagy időt várja,
Tanulja titkaik égi tudományát,
Elmult századoknak szentelt hagyományát:
Elmerülni multba, belátni jövőbe,
Szavak töredékét színes képpé szöve.

Mikor úgy sejtve csak a sziv meg-megdobban,
Ő tudja szavakkal magyarul jobban

De eddig az volt csak, mi a többi táltos,
Ki a Nagyistennek erős hittel áldoz;
Most ütött órája nagy hivatásának:
Erzi ajkán csókját tündéresszonyának.
Egy nehéz nap hunytán, mikor a testvérek
Beteg édes anyjuk ágyához megtérnek,
A táltos ihlete szárnyait kibontja,
S bús családi körben im ezeket mondja:

„Édes anyám ne sírj! — Véreim, halljátok:
Nem marad rajtatok már soká az átok;
Édes anyánk mellén lidérczként ne üljön,
Van reá hatalmam, hogy szíve enyhüljön.
Szelíd égi nemtő keresett föl engem,
Azt, amit rám bízott, nektek im elzengem.
Jertek elő mind, mind, ti eleven képek —
Mult s jövő szellemi, im én megidézek! . . .

Éjnek árnya lassan oszlik,
Barna felhő szertefoszlik,
Derül az ég . . . már világos . . .
Rózsafénye már sugároz . . .
Tárgul is a szem határa;
Messze kéklő hegy ormára
A pirosuló hajnal kél fel
Friss remények reggelével.
Méhéből az ős időnek
Csodaképek előjönnek:
Leng a zászló kopjaágon,
A rohanó paripákon

hatatlan írói érdemeit, hatalmas fantáziáját, költői intuitióját, nyelvének gazdagságát, alkotó-erejét, kedves egyéniségét. A remek megnyitóbeszédet elejétől végig a legfeszültebb érdeklődéssel hallgatta végig a közönség s a végén zajosan megéljenezte és megtapsolta illusztris szerzőjét. A beszéd egész terjedelmében a következő volt:

o o o JÓKAI RÓL. o o o

BERZEVICZY ALBERT
megnyitó-beszédje az «Eperjesi Széchenyi-kör» f. é. október hó 22-ikén tartott Jókai-ünnepélyén.

A régi és bensőségteljes köteléknél fogva, mely az «Eperjesi Széchenyi-kör»-höz fűz, készségesen és örömmel követtem a megtisztelő hívást, hogy Körünk Jókai-ünnepélyét a nagy költőről való rövid megemlékezéssel nyissam meg.

Legjobb hagyományait és legmagasabb czélját követi a Széchenyi-kör, mikor irodalmunk és nemzeti életünk nagyjainak emlékét megünnepeli. Minden ilyen ünnepélyünk egy-egy újabb föllángolása Körünk és közönségünk ama lelkesedésének, melyet a nemzeti eszme s annak legtisztább és legállandóbb hatású kifejezője: nemzeti irodalmunk iránt érez; a lelkesedésnek ilyen föllángolása egybeforraszt és megerősít mindnyájunkat melegével, s minél sötétebb napokat élünk, annál fényesebb világot áraszt maga körül.

Jókai fölött még csak nem rég zárult be a sír; a reá való visszaemlékezésbe a géniusza iránti csodálat s szellemi hagyatéka fölötti büszkeség érzelmei mellett még a veszteség miatti enyhületlen fájdalom vegyül. S mi Jókait a magunkénak is tekinthetjük, nem csak oly értelemben, a minőben szellemi alkotása első sorban minden magyar ember közjava; a miénk volt, mint a ki Körünk tiszteleti tagságát és városunk díszpolgárságát becsben tartotta s Eperjes és Sáros megye lelkes közönsége iránti rokonszenvét személyes látogatásával is nyilvánította. Legtöbbünknek még élénk és kedves emlékezetében vannak az órák, melyeket vele itt töltöttünk, melyek alatt egyéniségének csodás varázsa alatt állottunk; itt mondta, városunk közgyűlési termében, díszpolgári okleveleire utalva, azokat az emlékezetes szavakat: «Ezek az én nemesleveleim!»

Már most is, mikor az élet szinpadjáról még csak az imént letűnt alakja szellemi nagyságának megvesztegető benyomása alatt állunk, a csalódás, a megczáfoltatás veszélye nélkül kockáztathatjuk, azt hiszem azt a jóslatot, hogy Jókai írói dicsősége, műveinek értéke a muló idővel nem fog csökkenni, sőt nagy része szellemi hagyatékának mindinkább tisztuló fényre fog hatni olvasó közönségére, állandóan ható erejévé lesz nemzetünk szellemi életének s nem csak megtartani, de talán még ki fogja terjeszteni a világirodalomban elfoglalt helyét. Különösen az ifjúságot fogja, azt hiszem jövőre is vonzani mindaz, a mit Jókai, különösen ifjabb éveiben számára hátrahagyott; hiszen sajnálunk kellene az utánunk jövő nemzedékét, ha az nélkülözne a szellemi gyönyörnek azt a teljességét, melyet mi fiatal korunkban a Jókai tüneményes fantáziája, érzelmes romantikája, csodás elbeszélő talentumának megnyilatkozásai fölött éreztünk.

Ő irodalmunk kincsét tartalmi és formai, eszmei és

nyelvi tekintetben egyaránt hatalmasan gazdagította. Képzletének varázslámpája, invenciójának kifogyhatatlan ereje elénk állította a való és képzeleti világ olyan jelenségeit, a melyek irodalmunkban addig teljesen ismeretlenek voltak. Előadásában a valóságosság látszatát öltötték a legtávolibb, az előtte a valóságban gyakran teljesen ismeretlen helyek és dolgok is; megvolt benne az igazán teremtő költőknek az az intuicója, a mely lelki-szemével látja meg azt, a mit testi-szeme sohasem láthatott, mint a hogy Schiller Tell Vilmos-ában legcsodásabb leírását adta a Vierwaldstätteni tó környékének, a melyre lába sohasem lépett.

Történelmünknek nincs korszaka, nincs eseménye, melyet ő valami alakban költőileg föl nem dolgozott volna s különös szerencsével működött alkotó ereje éppen azokban a regényeiben, a melyek a modern Magyarország kialakulásának korszakait ölelik fel; a regényíró tárgyilagosságával világította meg azokat a közel eső korviszonyokat, melyeknek képébe a «histoire contemporaine» s a memoire-irodalom révén nálunk és mindenütt az elfogultság, önzés és hiúság annyi hamis színt és fonák világitást vegyít.

Ő nemzeti érzelme- és gondolatvilágunk körébe tartozó számos tárgyat tett érthetővé, vonzóvá, rokonszenvesvé a Magyarországon kívüli világ számára, s ebből a szempontból az a körülmény, hogy műveinek nagy része minden művelt nyelvbe át lett ültetve s minden művelt nemzet körében talált olvasókra, kétszeresen értékes, fontossá válik ránk nézve.

Nem kisebb jelentőségű elbeszélő irodalmunk nyelvén az a gazdagodása, melyet a Jókai költői munkásságának köszönhetünk, s melyet éppen nemzeti szempontból, mint kizárólag nemzeti irodalmunk vívmányát, nem lehet eléggé méltányolnunk.

Jókai nyelvész volt a szó legvalószínűbb, legteljesebb értelmében. A mellett, hogy nyelve egészen egyéni és egészen magyar, vannak szóképzései, stílfínomságai, fordulatai, poetikai és retorikai formái, melyek őt a nyelvvel való művészi bánás legnagyobb tökélyű mesterei mellé állítják.

Mert a mily igaz, hogy minden igazi művésznél költői léleknek kell lennie, épp oly kétségtelen, hogy igazán nagy költő, sőt író sem lehet az, ki a gondolat-közlés formáinak kezelésében nem művész. És ez éppen az az eleme a költői tehetségnek, a mely legnagyobb részben tisztán természeti adomány, sem utánzás, sem iskolázás segítségével nem pótolható, mint a hogy az igazán nagyot alkotó festő sem fogja soha a színeknek festőtábláján való keverése és alkalmazásánál mindig csak azt követhetni, a mit másoktól tanult vagy ellesett.

Minden költői mű feladata a költő saját gondolatának, érzelmének, hangulatának lehetőleg teljesen megfelelő tükröképet kelteni a hallgató vagy olvasó elméjében, kedélyében. Erre a czélra a kifejezés formáinak épp oly megszámálhatatlan változatai és árnyalatai állanak rendelkezésére, mint a festőnek festőtábláján; s neki a sok közül éppen azt az egyet kell kiválasztania, a mely — hogy folytassuk a képletet — úgy tónusban, mint színértékben leghívebben, legjobban

felel meg a képnek. A költői érzés ereje, a gondolat plaszticitása szükséges ahhoz, hogy a költő előtt világosan és szilárdan álljon az, a mit kifejezni akar, de a nyelv csodálatos élő organizmusa fölött való teljesen souverain uralom, annak formálásában, kezelésében való gyakran önkényes, gyakran talán öntudatlan bátorság és biztosság nélkül az a mi igazán művészi feladat a költő munkájában: a maga gondolatának, érzelmének, hangulatának hamisítatlan, csontkítatlan, gyöngítetlen átvitele egy más lélekbe, soha sem sikerülhet.

És ebben volt Jókai szinte utólérhetetlen, ebben köszönhet elbeszélő költészetünk, sőt általában szépprózánk végtelenül sokat az ő tanításának, példájának, egy hosszú életet betöltő, páratlanul termékeny írói tevékenységének.

Mert termékeny volt ez a tevékenység nem csak az ő saját munkáinak nagy mennyiségében és értékében, de termékenyítő egyúttal már életében az irodalmi törekvések élénkítése által. Káprázatos sikerei, az a dicsőség, a minőhöz hasonlítható magyar író előtte életében még aligha aratott, számtalan tehetségnek adtak hatalmas ösztönzést, a mi — ha talán egyeseket elszédített is — egészben véve mégis csak irodalmunk élettelen fölpezdülését eredményezhette. Az írói pályára nálunk alig vetett valaki oly fényt, mint ő s ha mint elismert középponthoz és vezérhez vonzódtak, csatlakoztak hozzá a toll munkásai, nála jó tanácsra, útbaigazításra, fölkarolásra mindig számíthattak, mert birta az igazi nagyságnak azt az erényét, hogy féltékenységet ép oly kevéssé ismert, mint fenhéjazást és kicsinylést. Hogy az ő életének folyása alatt a magyar irodalom munkaköre bizonyára legalább megkétszereződött, az kétségkívül nem csak élete hosszának s a körülmények kedvezésének, de nagy részben az ő saját munkájának és egyéniségének is köszönhető.

Az élő Jókaival szemben a magyar nemzet a mennyire tudta, leróta elismerése adóját; reméljük, hogy tartozásáról a holt költővel szemben sem fog megfeledkezni. A legméltóbb nemzeti kegyelet megnyilatkozása hozta létre ezt az ünnepélyt is, annak rendezése alkalmából a magyar irodalom minden barátja nevében, de első sorban a magyar tud. Akadémia megbízásából és képviselőtében van szerencsém annak rendezőt s hazafias közönségét üdvözölni és az ünnepélyt megnyitni.

A megnyitó-beszéd után a Védnök melegen üdvözölte a vendégeket: a Kiszalud-Társaság képviselőjét dr. Hegedűs Istvánt, az Országos Irodalmi Szövetség főtitkárát Szundy Károlyt, Körünk volt elnökét, jelenleg tiszteleti-tagját Szmevecsnyi Jenőt; hálás köszönetét fejezte ki a Kör nevében azok iránt, a kik Körünket átiratban vagy táviratilag üdvözölték, így Beöthy Zsolt, a Kiszalud-Társaság elnöke, Szalay Imre, a Nemzeti Múzeum igazgatója, br. Forster Gyula, a Műemlékek Országos Bizottságának elnöke, Hegedűs Sándor v. b. t. t. és dr. Horváth Ödön, Körünk volt munkás és szeretett elnöke iránt, a ki a következő táviratot küldte: «Hazafias, lelkes ünnepetek alkalmával drága Széchenyi-

Hősök hada megy csatába
Győzelemre új hazába.
Láncukat hogy szét szakítsák,
Szabadok a Varchoniták.

Beteg asszony nézi... a nagy üdvöt érzi:
Hazát alapítanak a rabság vitézi...
Sápadt aszott arcán piros hajnal gyúl ki:
Hát lehet remélni? lehet megifjulni?...
Szíve úgy feldobog! — Élet ez, nem álom:
„E rabágyon úgy-e nem lesz még halálom?...
Rút denevér szállj el, szállj tova — el innen!...
Lehet, óh lehet még szebb jövőben hinnem!”

Méhéből az ős időnek
Csodaképek egyre jönnek:
A királyné özvegy — árva,
Rabló vágyik országára.
Egyik út be Napkeletről...
Hasztalan küzd, trónja megdől.
Mit alkottak hős daliák,
Elyneli a török világ.

Ezalatt meg ott Nyugaton
Mi lassan ért századokon:
A nagy szomszéd régi tervét
Valósítani küldi sergét.
A törököt megakasztja,
Az országot elárasztja,
S hogy övé lesz az ősi föld,
Halálod ez, nagy Fráter György!

Jó a népre szörnyű járom,
Meg kell törni minden áron,

Hogy álom se legyen vágya:
Régi boldog szabadsága.
De a rab nép fegyvert ragad,
Hű vezérül hős is akad,
Azt a földet, melyen lakik,
Szeretve mind a vérpadig.

Szólanak az ifjak: „Ez a mi hazánk volt!”
Arcukon büszkeség hajnalfénye lángolt.
Tágul a szorult mell, feszül izmos karjuk:
„Lesz még folytatása, ha együtt akarjuk.
Levert az ellenség? fölkelünk mi újra! —
Édes anyánk, szűnjék szíved égő bűja;
Ép karunk munkája még sikert arathat.
Aki ily vitéz volt, szolga nem maradhat.”

Méhéből az ős időnek
Csodaképek egyre jönnek,
Ők ámulva hévvel nézik,
Népek sorsát kik intézik.
De oldalán a nagyoknak
Rejtőznek, kik rájuk hatnak,
Kikről hallgat a történet,
De zeng róluk búvós ének.

Szerelmével ott a méla
Csodabáju Asraéla,
Csókja mámor, keble éden,
Gyöngye lesz a hős ölében.
S ki egy álomképet kerget,
S csábítva szó ezer tervet,
Hogy gyönyörből bút fakaszson:
A löcsei fehér asszony.

Majd a harcztól megpihenve
Átmegy a mult a jelenbe,
Itt a meddő kort eléri —
Jól esik már csak henyélni
Vigalomtól zeng a határ,
Muzsika szól, cseng a pohár,
Lát vendéget, társaságot
A mulató magyar Nábob.

De fölébred az önértzet,
A mi titkon mindig vértzett:
Multak régi dicsősége
Nagy tettekre buzdít végre.
És a fejlődés megindul
Ősi telek határin túl;
Kétkedőre — haj, megóv-e? —
Dörgi: Eppur si muove!

A haladás műve végül
Nagy munkával hogy kiépül,
Reáúdul a hatalom,
S lesz a nagy mű bús romhalom.
Betelepszik az idegen,
De hiába úr ideben;
Hősök földjén átalakul
S magyar lesz az új földesúr.

Méhéből az ős időnek
Csodaképek egyre jönnek,
Új időbe szebb hazába
Lát az ihlet csodabája.
Ott a magyar ünnepet ül,
Nemcsak halad, immár repül.

körünket, a méltóságát, le tozatlan érte Horváth Ödön Az üdvöz Társaság nev zölte a Szécl

melyet az Eper Társaság üdvö

Midőn e nagy mesem ihletettebb a Kiszalud-Társaság bús hangulata halottas-ágya alatt keletke körül három Vörösmarty, Bajza és a Lelekem előtt tagja e szava Pásztor nélkül mesterünk! a tavasz mit művelni, ki hatott ama már a nemze gondolkodás lélek finom történet atyj rajza kezdet romi hajlék melyet egy magvetés meg. Ez any később ifjút mely a nag tatlan tavasz duzzadó élet nemzet lelke tett a nemze gazdagságát dülhat, a hét Egy költő s küldetéssel, Boldizsárhoz

Nem Szep A m Hal Nem Az S m

Igen, új, gija beköve táv lett. E mosolygás nektárt adt között, az e nyebb s tal mékenység.

Igy a Fölke Megg Érs És az Nagy Rászó Ráke

Szép Régi Fölép Bilinc ...Mor

A jó De t Azt

Kike De c Van Száll Kis Emb Mind De t

körünket, a mely lánglelkű alapító-védnöke önméltóságát, kiváló tisztviselői karát és közönségét változatlan érzelmekkel köszönti, leghívebb hívek: dr. Horváth Ödön."

Az üdvözlések után dr. Hegedűs István, a Kisfaludy-Társaság nevében, a következő szép beszéddel üdvözölte a Széchenyi-kört:

Üdvözlő-beszéd,

melyet az Eperjesi Széchenyi-kör *Jókai-ünnepélyén* a Kisfaludy-Társaság üdvözlőének tolmácsolására tartott *Hegedűs István* 1905. október 22-ikén.

Midőn e fényes társaság előtt a nemzet halhatatlan nagy mesemondójának és a magyar lélek egyik legihletettebb tolmácsának emlékeztére szentelt ünnepen a Kisfaludy-Társaság üdvözlését kívánom átadni, mélabús hangulat fog el. Előttem áll annak a férfúnak halottas-ágya, kinek neve és szellemének auspiciuma alatt keletkezett a mi Társaságunk. E halottas-ágy körül három férfi áll: a magyar herosok Homerosa: Vörösmarty, a magyar ízlés finom lelkű kritikusa: Bajza és a magyar ész későbbi krónikása: Toldy. Lelkem előtt a gyász, melyet az Aurora-kör egyik tagja e szavakkal fejezett ki: «Árvaságra jutottunk! Pásztor nélkül való nyáj lettünk! Oda van tanítónk, mesterünk!» Lelkem előtt az a nagy mező, mely már a tavasz minden reményét nyújtotta. Ki fogja megművelni, ki fogja virágnnyá varázsolni? Mit gondolhatott ama három férfi? Az epikus költő lelkében már a nemzeti riadó ébredett, a nemes ízlés és európai gondolkodás mesterének lelkében: egy gazdag nemzeti lélek finom termelésének álma szövődött, az irodalomtörténet atyjának lelkében: a lánglelkek alkotásainak rajza kezdett alakulni. És ekkor egy egyszerű komáromi hajlékban egy édesanya ajkán folyt a mese, melyet egy ötéves gyermek mohó lelke szítt be: ez magvetés minden magja szászoros termésre fogant meg. Ez anya Jókai Mór anyja volt. És e gyermek később ifjává serdülve, azt a virányt hordá keblében, mely a nagy idők termékenyítő korában oly halhatatlan tavasz szingazdag pompáját, üde illatát, zsongó, duzzadó életét ontá kimondhatatlan gazdagságban a nemzet lelkére, hogy e tavasz maga elég tanúságot tett a nemzeti lélek csodálatos termékenységéről, buja gazdagságáról, melyet a zord idők vihara föl nem dülhat, a hétköznapok sivár homokja el nem temethet. Egy költő született, ki küldetve volt. Küldetve azzal a küldetéssel, melyről Petőfi oly szépen mondja Adorján Boldizsárhoz írott gyönyörű levelében:

Nem ismered tán küldetésedet?
Szent és nagy az valóban.
A mely föld pusztulóban,
Haldokló félben van, a melynek már
Nem használ sem eső, sem napsugár,
Az a költő könyhullatásitúl
S mosolygásától újra fölvirul...

Igen, újra fölvirult, midőn a nemzeti lét nagy lehangoltsága bekövetkezett, mikor a közélet kihalt, sivár pusztává lett. E sivár pusztára a költő könyhullatásitúl s mosolygásától fölvirult. Az elalélt nemzetnek a kik nektárt adtak, mely a halhatatlanság itala: a költők között, az elsők között a leggazdagabb, legtermékenyebb s talán a legédesebb Jókai volt. És az a termékenység, mely a művészi lelkiismeret, az eszményi

Megvalósult szent reménye:

A jövő század regénye.

Igy a nagy varázsló mutatja hatalmát,
Fölkelti újra a család bizodalját.
Meggyógyul az anya; a fiak lelkében
Érős hitté lesz a szent remény, mint régen.
És az idő fordul. Az idegen úrnak
Nagy nehéz csatákban seregí pusztúlnak,
Rászorul telkein minden katonára,
Rákerül a sor most a vitéz családra.

Szép szóval biztatja, szépen csirógatja,
Régi nagy multjával hadba hívogatja.
Fölepíti házat, úgy keresi kedvét.
Bilincse lehullt már, de *szabad* nem lett még...
...Mondjam-e? ne mondjam?... Csonka a példázat,
A jövő titkáról még nincs magyarázat;
De beteg hazánkat aki gyógyitgatta,
Azt a nagy varázslót lelkünk megsíratta.

Kiket megidézett, az ősökhez tért meg,
De csodaképei itt közöttünk élnek,
Van-e csak egy itten, ki nem hevült érte?
Száll az nemzedékről ifjabb nemzedékre.
Kis virág elhervad, nagy fa is megvénül,
Embernek elmúlnak, eltűnnek nyom nélkül,
Mindent az enyészet síri hantja föld bé,
De mit *te* alkottál, élni fog örökké!

Csegey Gusztáv.

tökély szempontjából talán bírálatot provokált: a nemzeti lélek szomjú talajának jól esett, mint tikasztó szárazság idején a permeteg nyári eső a maga termékenyítő erejével.

Ha Vörösmarty és Arany a nemzeti mult árnyait idézte föl a csüggedő nemzet lelke elé, Petőfi a nép millióinak lelkét oldá föl százados lánczai alól: Jókai az ébredő magyar társadalom beszédes ajkú tolmácsa lett.

A nagy reformeszmék harcza, az elvesztett csata bánata, a bukás dicsősége, az ébredés elragadtatása, az új élet merész álmái mind élő, mind beszédes, mind megszólalásig hű formában nyilatkoztak meg regényeiben és keltek életre az olvasók lelkében. És a gazdagság, a termékenység mily áldás volt! Sokoldalú, ezer meg ezer formát öltve meghódított egy idegen ajkú, idegen eszmekörben élő, mozgó világot. Meghódította Budapestet. Mint a hogy megrajzolta regényeiben, mint győzedelmeskedett a magyar színészek és színésznők hősiés önfeláldozása az idegen szinpadon: a magyar élet szinpadán: ő is így hódított, mert volt hangja a szív minden érzelmének, a gondolat minden árnyalatának, a lelki küzdelmek minden fordulatának kifejezésére, és nemcsak volt hangja, bűbajos hangja is volt, mely elbűvölte az idegent is és oly gazdagságot tárt föl, mely a messi nyugat előtt is egy mélyeséges, gazdag nép lelkét birta tolmácsolni és e tolmácsolás útján megszerettetni, megbecsülni. Egy nép, kinek ily tolmácsa van, szegény nem lehet; egy néplélek, mely ily hangon szól: az emberiség leg-nemesebbjéi közé tartozik.

Petőfi szemrehányást tesz Adorján Boldizsárnak: miért törte össze lantját. Felelősségre vonja a vétek miatt, melyet elkövet az, ki «egy költőlelket semmisít meg».

«Mivel felelsz majd, hogyha egykoron
Az, a ki küldött, számadásra von?»

Jókai nyugodtan léphet a magyarok Istene elé. Ő nem semmisít meg a költőlelket. Ő nemzetére önté ki, hogy a nemzeti életet virágnnyá varázsolja! Csak saját önzésünkkel, durva küzdelmeinkkel, kalmár szellemünkkel, pártos tüzünkkel e virányt el ne hervaszszuk.

Üdvözlöm e Kört, mely odaadással és lelkes buzgalommal arra törekszik, hogy e virányt ápolja. Midőn e Kör a Jókai emlékének áldoz: ezt műveli. Ezért fogadja a Kisfaludy-Társaság legmelegebb üdvözlését.

A mély érzésű, költői gondolatokban gazdag, ragyogó nyelvű szép beszédnek zajos sikere volt, elmondása közben is ki-kitört a lelkes taps, a végén frenetikusan éljenze, tapsolta a közönség illusztris, nagynevű vendégét.

Szundy Károly, az Országos Irodalmi Szövetség nevében a következő beszédet mondta:

Nagyméltóságú Védnök úr!

Mélyen tisztelt ünneplő Közönség!

Mint az Országos Irodalmi Szövetség köldötte jelen-tem meg a mai magasztos ünnepélyen — a dolgozva ünneplők egyszerű köntösében. Eljöttem annak az emlékeztető ünnepelni, a ki egész életében nem a külsőségeket kereste, de a komoly munka embere volt.

Az, a kinek emlékünnepepét üljük ma, nemcsak mint író volt a legnagyobbak egyike, de a nemzeti ébredés korszakában is kivette a részét a legelső között.

Ma is, midőn emlékből új munkára akarunk erőt gyűjteni a hálás megemlékezés mellett, a nemzeti ébredés korszakát éljük. Kettős ébredését. A nemzet életében, az irodalom és a kultúra jegyében.

A multak tanulsága mutatja, hogy a nemzeti fellendülések mindenkor előharczosa az irodalom volt.

Érzékeny és nemes eszköz ez a magyar nemzeti kultúra szolgálatában. Megbecsülhetetlen kincs!

A lélek erényeit, a faj érzéseit, a nemzet gondolatvilágát juttatja kifejezésre. A nyelv szépségeivel, a szó hatalmával, a dal erejével hódítja meg még az idegen-ajkúak közönyös táborát is.

Ennek az irodalomnak a legnagyobb mestere és a nemzeti fellendülés, a magyarság megnyilatkozott önértetének legnagyobb frója volt Jókai Mór.

Egy nemzet sem tud oly szépen temetni, mint a miénk. De viszont egyetlen egy sem tud oly hamar feledni, mint a magyar. Alig mulik el pár év és begyepesednek, elhagyottak lesznek azok a sírhalmok, a melyeket egy nagy pompájú temetésnél virágözönnel borít el a nemzet.

Örömmel küldötte ki az O. I. Sz. csekélységemet a mai ünnepélyre, mert a Széchenyi-kör éppen erre a régi rossz szokásunkra czáfol reá, fellebbentvén végre azt a sűrű fátylat, a melyet az egész nemzet reáborított Jókai emlékére.

S a midőn a költőkirály emlékeztetőt hódolattal ünnepejük, elhozom e helyre az ország huszonkilenc irodalmi és közmívelődési egyesületének megemlékezését, a kik mindannyian Jókai Mórban látják azt a fényes csillagot, a ki az utódokat igazi nemzeti irányú irodalmi munkásságra hivatva lesz lelkesíteni.

A tartalmas, szép beszéd, melynek egy pár frappáns gondolata különösen magával ragadta a közönséget, zajos hatást ért el.

Ezután dr. Tóth Sándor olvasta fel — a közönség élénk érdeklődése mellett — értékes, szép esszéjét «Jókai Mór»-ról. A magvas tanulmány magas irodalmi színvonalon áll, dicsére vált az ünnepélynek, becületére a szerzőnek, a ki oly éleslátással, annyi művészetrel, oly szemléletesen s oly magyaros, erőteljes nyelven bonczolgatta a nagy író, megfestve egyéniségét, halhatatlan érdemeit. A közönség a legnagyobb elismerését fejezte ki a kiváló szerző iránt. Az esszé Széchenyi-körünk Évkönyvében egész terjedelmében meg fog jelenni.

Ezután *Kizák János* éneke következett, a ki Jókai «Régi dal»-át énekelte, a 67. gy.-ez. zenekarának három kürt-kisérére mellett. Az éneket zajos éljenzés és taps követte, a közönség elismeréssel illette *Kizák* bámulatos hangterjedelmét, színezését és a kíséret precizitását.

Az ének után *Mittelmann Árpád* lépett az emelvényre s *Csegey Gusztáv* «Rege a nagy táltosról» című gyönyörű allegóriáját szavalta el. Szinte leírhatatlan az a hatás, a mit a mi kedves poétánk ezzel a remek költeményével elért. A közönség perczeig éljenzete, tapsolta a szerzőt, annyira el volt ragadtatva a bámulatos költői alkotástól, melyben benne volt a szabadságharc utáni gyászos korszaknak egész hangulata, keserű gyásza, benne volt a nagy Jókai próféta szerepe, költészetének fénye, ragyogása. S a rendkívüli sikert nagyban fokozta a tökéletes, művészi előadás. *Mittelmann Árpád* csaknem a tökélyig vitte a szavalást. A szerző minden gondolatát, érzését átértette és átérte, kellemes hangon, kifogástalan gesztusokkal, megfelelő színezéssel és kitűnő arczjátékával vissza is tükröztette.

Az éljenzés és taps megszűnése után br. *Ghillány Imre*, a Kör lelkes elnöke üdvözölte a következő szép beszédben a Kör védnökét dr. Berzeviczy Albertet:

Tisztelt ünneplő Közönség!

Kegey Uram, szeretett Védnökünk!

Régi tradícióinkhoz híven, e pár igénytelen szóval óhajtom Körünk nevében megköszönni azt, hogy egyes voltál ünnepélyünkön résztvenni és az ünnepély sikerét ezzel biztosítani.

Köztudomású dolog, hogy nemcsak védnökünket, de Körünk megalapítóját tisztelhetjük benned, és az eszme, a melyet lelkünkben elvetettél, immár egy te-rebélyes fává nőtt, annyira, hogy e nagyterem minduntalan szűknek bizonyul a lelkes közönség befogadására.

Biztosíthatunk *változhatlan* tiszteletünk- és szeretetünk-kről, és arra kérünk: vezess bennünket továbbra is az eddig tapasztalt érdeklődéssel, kitűzött célunk felé: a magyar műveltség általános elterjedéséhez.

Az egyszerű szavú, de szívből jövő szavakat s a Kör tisztelve szeretett Védnökét a közönség lelkesen megéljenzete és megtapsolta. A minden pontjában kiválóan sikerült, méltóságos ünnepélyt a «Szózat» fejezte be, melyet a theol. «kiskar» adott elő kifogástalanul *Fábry Viktor* vezetése mellett.

Az ünnepély után a Kör elnöke: br. *Ghillány Imre*, a vendégek tiszteletére ebédet adott, melyre meghívta a Kör vezértisztviselőit is. A fényes ebéd, melyen jelen volt a pártalan hangverségű, vendégyszerető háziasszony is, szép toastok szíveztek el dr. Berzeviczy Albertre, a Kör alapítójára, a vendégekre, a háziasszonyra, a Kör elnökére, Szmracsányi Jenőre és a szereplőkre.

A Széchenyi-kör megnyugvással, boldog örömmel tekinthet vissza a Jókai-ünnepélyre s az a megnyugtató és boldogító érzése lehet, hogy megtette kötelességét.

Dr. Wallentinyi Samu.

Sárosvármegye

törvényhatósági bizottságának közgyűlése.

— 1905. október 23. —

Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága október 23-ikán tartotta meg *Tahy József* alispán elnökle mellett rendes őszi közgyűlését, melyen 51 tárgy került elintézésre. A gyűlés lefolyása gyors és zavartalan volt, úgy, hogy már 11 1/2 órakor — tehát rövid 1 1/2 óra után — be is fejeződött.

A nagyobb érdeklődésre számat tartó pontokat köz-kívánatra soronkívül tárgyalta a közgyűlés. Így Pest-Pilis-Solt-Kiskún-, Abauj-Torna-, Moson-stb. vármegyék átiratait a nemzeti ellenállás ügyében. Erre nézve a közgyűlés egyhangulag elfogadta az állandó-választmány indítványát, mely szerint a közgyűlés mély fájdalommal és megütközéssel vesz tudomást arról a fogadtatásról, melyben a szövetség országgyűlési pártok vezetőférfiainak részük volt, velük szemben igaz elismerésüknek ad kifejezést és a nemzeti ellenállás ügyében július 3-ikán hozott közgyűlési határozatát

fenntartja. Ezzel kapcsolatban ifj. *Meliórisz* Kálmán előterjesztette amaz indítványát, hogy ezt a határozatot kivonatban közöljék a szövetkezett országgyűlési pártok vezetőfőfőiraival. *Fest* Lajos felszólalására azonban a közgyűlés ezt az indítványt mellőzte. (27.)

Szeged sz. kir. város átírata került ezután tárgyalásra, melyben az isteniszteletek és körmenetek alkalmával a katonai zenekarok mellőzését kéri. Erre nézve szintén az állandó-választmány javaslatát emelte a közgyűlés egyhangulag határozattá, mely szerint megbízták az alispánt, hogy az osztrák néphimnuszhoz egyházi és polgári ünnepek alkalmával leendő mellőzése végett tegye meg a szükséges intézkedéseket. (28.)

A közgyűlés tudomásul vette:

A várm. igazoló-választmány előterjesztését a vm. bizottsági tagok névsorában beállott változásokról. (1.)

József kir. herceg ő fenségének köszönőiratát a hozzá intézett részvétirattal. (2.)

Az alispánnak rendszeres évnegyedi jelentését. (9.)

Az Orsz. Tűzoltószöv. átíratát támogatás iránt. (29.)

Az Egyetemi Kórház-Egylet kérvényét anyagi támogatás iránt. (30.)

Az országgyűlés képviselőházának br. Bánffy Dezső indítványára június 21-ikén hozott és a képviselőház elnöke által Szeged sz. kir. város kérelmére megküldött határozatát. (32.)

A keresk-ügyi m. kir. minisztérium leiratát, melylyel jóváhagyja a tvhatósági közutakra 1905-1910 években szállítandó faanyag vonatkozó szerződéseket. (22.)

Hozzájárult és tudomásul vette:

Kassa sz. kir. város átíratát, melyben azt kívánja, hogy a hadsereg és honvédség legénysége szolgálaton kívül oldalfegyvert ne viseljen, hogy a hadsereg tisztjei szolgálaton kívül polgári ruhában járjanak és hogy béke idején — a szorosan vett fegyelmi ügyektől eltekintve — a tényleges katonák is a rendes királyi bíróságok illetékessége alá tartozzanak a büntető-ügyekben is. (38.)

Jóváhagyta:

Felsővízköz község vágóhídi szabályrendeletét. (7.)

Az alispánnak azt az intézkedését, hogy a Gerla községi tűzkarosultak javára 200 koronát, a bártfai tűzkarosultak javára 400 koronát utalt ki a törvényhatósági szegényalapból. (11.)

Palonca község határozatát, hogy az állami elemi iskola építési költségeinek fedezésére 38,400 kor. kölcsönt vesz fel a Magyar Jelzálog-Hitelbanktól. (16.)

Bártfa sz. kir. városnak azt a határozatát, hogy Tahy István telekkönyvvezetőnek 100 kor. tiszteletdíjat szavazott meg a város ingatlanai körül kifejtett tevékenységért. (18.)

Szentmihályfalva község határozatát, melylyel a vadászati-jogot bérbe adta. (19.)

Kelembér és Miklósvágása községek képviselőtestületeinek az inségekölcsön ügyében hozott határozatát. (20.)

Eperjes sz. kir. város határozatát, melylyel a vadászati jogot az Eperjesi Vadásztársaságnak 334 koronáért bérbeadta. (21.)

Sárosbogyó községének az állami elemi iskola építése ügyében az építési vállalkozóval kötött szerződését. (23.)

Nyársárd községének ugyanily ügyben kötött szerződését. (24.)

Az alispánnak azt a határozatát, hogy Klauszer Kálmán szolgabírónak hat héten felül egészségi okokból még egy havi szabadságát engedélyezte volt. De egyúttal tudomásul vette, hogy ebből Klauszer Kálmán csak két hetet vett tényleg igénybe. (25.)

Felsőcsérnye, Alsómerse és Nagyvitéz községeknek azt a határozatát, hogy az inséges takarmányra nézve a készfízetői kötelezettséget elváltatták. (26.)

Somosújfalva község határozatát a gazdasági ismétlőiskola ügyében. (27.)

A sírokai járás főszolgabírói hivatalának elhelyezése ügyében Szepesházy Imrével kötött szerződést. (35.)

Eperjes sz. kir. város 1904. évi gyámpénztári számadását. (40.)

Több községnek számvevőileg felülvizsgált 1905. és 1906. évi költségvetését, 1904. évi zárszámadását, 1906. évi közúti költségelőirányzatát, 1903. és 1904. évi közúti számadását, 1905. évi háztartási pótköltségvetését, továbbá Tapolyhanusfalva 1905. évi pótköltségelőirányzatát, Nagysáros nagyközség által rendezett Rákóczi ünnep számadásait. (41—47.)

Eperjes sz. kir. városnak az aszfaltjárda költségeinek fedezésére felveendő 71,396 korona kölcsön iránti véghatározatát. (49.)

Elfogadta a közgyűlés:

A vármegyének közigazgatási és gyámhatósági szükségletére vonatkozó 1906. évi költségvetést. (3.)

Az útkaparói szabályrendeletnek néhány a keresk-ügyi m. kir. miniszter által kívánt módosítását. (5.)

A vármegye vásártartó községei hetivásárjainak nem helybeli iparosok által leendő látogatására vonatkozó

és a községek óhajainak figyelembevételével készült szabályrendeleti tervezetét. (6.)

Megsemmisítette a közgyűlés:

Bártfa sz. kir. város határozatát, melylyel Tóth István rendőrkapitány abbéli kérelmét, hogy fizetését az 1886. évi XXII. t.-cz. 66. §-a értelmében a vármegyei szolgabírók fizetésével tegyék egyenlővé, elutasította azzal az indoklással, hogy a városi tisztviselők fizetésének rendezése ügyis küszöbön áll; utasította a törvényhatósági bizottság Bártfa sz. kir. várost, hogy hozzon érdemleges határozatot. (12.)

Girált községnek a Bánó Zoltán tulajdonát képező téglavető használata ügyében hozott határozatát, mivel a kérdés eldöntése a polgári per útjára tartozik. (15.)

Felsőmérk községének határozatát, melylyel Ruzsinszki Istvánnal adásvételi szerződést köt, mivel az 1886. évi XXII. t.-cz. 107. §-ában körülírt alakoszerűséget nem tartották meg. (17.)

Megváltoztatta a közgyűlés:

A sárosközségi kör községeinek 1905. évi költségvetéseinek ama pontját, melylyel a körjegyzőnek irodabéért szavaznak meg, miután erre a körjegyző igényt nem tarthat a pályázat feltételei szerint és a költségvetések ellen felelőzéseket adtak be. A vármegyei közgyűlés annak idején t. i. ezt a határozatát egyszer már meghozta volt, de azt a belügyminiszter feloldotta, mivel újabb ténykörülmenyek megállapítását látta szükségesnek. (14.)

A felsőhunkóczi kör egyes községeinek a körjegyzői lak építése ügyében hozott véghatározatát. (13.)

Ezenkívül:

Hedry Sándor közg. gyakornok, ki önkéntesi szolgálatot teljesít, egyévi szabadságát engedélyezték. (4.)

Névszerinti szavazással elhatározták, hogy a vármegyei alapoknál mutatkozó pénzkészletből, azt a mi eddig az Orsz. Központi Hitelszövetkezettel van elhelyezve, ezentúl is ott helyezik el, a többi ellenben, miután az Orsz. Központi Hitelszövetkezet a betéti kamatlatát 3-6%-ra szállította le, egyenlő részben az Eperjesi Takarékpénztárnál és az Eperjesi Bankgyűlésnél helyezik el. (8.)

A Prosch-árak után felmerült 1547 kor. 40 fillért a vm. szegényalapból kiutalták. (10.)

A m. kir. kormányának július 12-ikén 3001. sz. a. a törvényhatóságokhoz intézett intő-szózata felett napirendre tértek, mert tárgyalatlan. (31.)

A színei körben építendő körjegyzői lak ügyében azt határozta a közgyűlés, hogy miután Kajata község nehezen megközelíthető és nem is fekszik a kör közép-pontjában, a Színyén lévő épület pedig csak nagyobb költséggel volna átalakítható, az alispán tegye meg egyszer megfontolás tárgyává, vajjon nem volna-e célszerűbb a kör székhelyét Eperjesre helyezni. Ha nem, úgy valamely központi fekvésű községet kellene kiválasztani. Ebben az esetben pedig *Pulszky Géza*, ifj. *Meliórisz Kálmán* és *társai* beadványban felajánlották, hogy megfelelő telekről gondoskodnak. (33.)

A vármegyei múzeum ügyében a közgyűlés a bártfai múzeum körül érdemeket szerzett férfiaknak hálás köszönetét nyilvánította. Az Eperjesi Széchenyi-körrel egyetértően meg fogja alkotni a bártfai múzeum szabályrendeletét. Az eperjesi múzeum eszméjét lelkesen üdvözli. (34.)

Bányavölgy és Tízseny községek részére állami elemi iskola építésének czéljaira addig, a míg ezek a községek megfelelő kölcsönt kapnak, a vármegyei kulturálalpból egy évre kölcsönképpen 14,300 koronát utal ki. (37.)

A vármegyei ebtartási szabályrendeletet a miniszter egynemely kisebb módosítás után kívánja csak jóváhagyni. Ennek a kívánságnak a közgyűlés részben eleget tett. A befolyó jövedelmek tekintetében azonban kívánja, hogy azok bizonyos részben a vármegyei épületek karbantartására legyenek fordíthatók. (39.)

Kihirdették Pánczél Jenő dr., Székely Soma dr orvosok, Preisz Simonné sz. Guttmann Berta, Demkó Pálné szülésznök okleveleit. (48.)

Fischer Béla kir. segédmérnök útszámláját a vm. közúti-alap terhére érvényesítették. (50.)

Végül *Kerekes Pál* szolgabíró, ki eddig a bírói hatáskörrel nem volt felruházva, letette a bírói esküt. (51.)

SZÍNHÁZ.

Régi, de örökbecsű darabok ujdonságokkal változva kielégítő műsort adtak a múlt héten. A közönség is, mintha felmelegednék, méltányolva színművészeink buzgó és eredményes törekvését.

Szombaton — díszelőadásul — Jókainak «A szigetvári vértanúk» című négyfelvonásos szomorújátékát adták felemelt helyárak mellett. Ez az utóbbi talán nem okvetlen kelléke a díszelőadásnak? Vagy igen! Az előadás

összevágó volt. Különösen nagy sikerrel játszott *Jászai* Olga, mint *Jurancics Anna*. Jó volt *Borsodi F.*, mint *Zrínyi* és *Szőregyi*, mint *Szolejman*.

Vasárnap délután ifjúsági előadásképen «V. László» került színre

Este pedig — igen helyesen — egy régi, becses népszínművet, a korszakot alkotó «Falu rosszá»-t eleve-nítették fel. *Harkányi* Gizella kitűnő Finom Rózi volt. A férfiak közül kiemeljük *Váradit* és *Tisztait*.

Hétfőn Verő György «A bajusz» cz. kitűnő dalos-vígjátéka került színre, kitűnő szereposztással, betanulás-sal, alakítással, meglehetősen nagy közönség jelenlétében. *Harkányi* Gizella, mint gyámleány, *Radnai* Zsuzska, mint komorna és *Tisztai* Miksa, mint huszár összhangzó kedves játékkal megnevettették és gyönyörködtették a közönséget. Ez egyike azoknak az előadásoknak, a melyek szintársulatunk legjobb alkotásaihoz tartoznak. A kisebb szerepekről is csak elismeréssel szólhatunk.

Kedden «János vitéz» adatott az eddigi elismert módon és szereposztással, eléggé szép közönség előtt. János vitéz, Iluska és a Bagó szerepeit a legilletékesebb erők játszották kedvesen és kellemesen. Énekeikben mindvégig gyönyörködött a közönség.

Szerdán Fátyné Klári, a budapesti Magyar Színház tagjának vendégszereplése volt kitűnő a «Vörös talár»-ban. Ez azonban, a művésznő megbetegedése miatt, elmaradt. E helyett a társulat *Berczik Árpádnak* «Mimiszterváltság» cz. vígjátékát adta elő. Ez az előadás a kevésbbé sikerültek közé tartozik, bár a főszereplők igyekezetet tanúsítottak. *Jászai* Olga játéka élénk volt, de gyakran mesterkéltnek látszott; *Radnai* Zsuzska meg néhol túlerős hangot használt, úgy, hogy beszéde rekedtnék tűnt fel. *Rajz* és *Tihanyi* játéka bágyadt volt.

Csütörtökön «Az aranypatkó» került színre. A cselekvény nélküli üres darab nem is érdemelt nagyobb közönséget. Meséje, cselekvénye nincs, egy pár erőltetett szellemeskedés az egész. Pedig a szereplők mindent elkövettek a siker érdekében. *Kállay*, Mária szerepét ügyesen adta, jól énekel, kedves volt *Rajz* Irénke (Gáspár); hatással szerepelt *Váradit*, s talán a legnagyobb hatást érte el *Szőregyi* a kupléival.

Pénteken «Ocskay brigadéros»-t adták telt ház mellett. A hazafias motívumokban gazdag, szép darabnak nagy volt a hatása. A főszerepet *Rajz* vitte Ocskay személyében, Ocskay büszkeségét, vitézségét, hűtlenségét, egész egyéniségét híven tükröztette vissza. Mellette kiemelendő *Jászai* Olga a maga diszkrét, helyes fel-fogású, szép játékaival. Nagy sikert aratott *Váradit* mint *Tarics* s *Szőregyi*. Hatással adta *Tisztai* a palócz hálás szerepét.

Heti műsor. *Vasárnap* d. u. «Ripp van Winkle» operettré, este (új betanulással) «Peleskei nótárius» énekes vígjáték. — *Hétfőn*: «János vitéz» daljáték. — *Kedden*: «A három Ajax» bohóz — *Szerdán*: «Hajdúk hadnagya». — *Csütörtökön*: «Ifjúságunk». — *Pénteken*: «Fecskefészek».

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Az első felolvasó-estély november 8-ikán lesz a kisteremben. Szaval: *Faragó* József, felolvasást tart: *Csengey* Gusztáv

A Kör estélyei:

Nov. 15. . . zeneestély.	Jan. 31. . . zeneestély.
« 22. . . felolvasóestély.	Febr. 7. . . felolvasóestély.
« 29. . . zeneestély.	« 14. . . zeneestély.
Decz. 6. . . felolvasóestély.	« 21. . . felolvasóestély.
« 13. . . zeneestély.	« 28. . . zeneestély.
Jan. 10. . . felolvasóestély.	Márcz. 7. . . felolvasóestély.
« 17. . . zeneestély.	« 14. . . zeneestély.
« 24. . . felolvasóestély.	

HIREK.

— **Új táblabíró.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére *Irinyi* Csaba girálti járásbírónak, saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából, hű és buzgó szolgálatai elismerésül az ítélőtáblabírói címet adományozta.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Turek* Gyula eperjesi és *Gulovics* Tivadar ungvári kir. kath. főgimnáziumi helyettes tanárokat rendes tanárokká nevezte ki.

— **Tiszti-orvosi képzés.** A Budapesten leg-utóbb megtartott tiszti-orvosi vizsgálatokon Eperjesről dr. *Horovits* Imre kir. törvényszéki orvost tiszti-orvossá képesítették.

— **Kirendelés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Németh* Béla végzett tanárjelöltet az eperjesi kir. kath. főgimnáziumhoz helyettes tanárul rendelte ki.

— **Felmentés és kinevezés.** Sárosvárm. főispánja a *lemesi* járási irnoki állásra helyettesített ifj. *Menesdorfer* Károlynak felmentésével egyidejűleg *Schiller* János okleveles jegyző, lemesei segédjegyzőt járási irnökká kinevezte.

— **Új orvos Sóvártt.** A m. kir. pénzügyminiszter a dr. Pelech E. János nyugdíjaztatása folytán megüresedett kincstári bányamű-orvosi állásra dr. *Bareny* Lajost nevezte ki, a ki legközelebb állását elfoglalja.

— **Áthelyezések.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter *Imre Géza* állami mérnököt Zomborból Eperjesre, *Fischer Béla* állami mérnököt pedig Eperjesről Nagykárolyba helyezte át.

— **Szabadságolás.** *Egerer Ferencz*, a siroki járás főszolgabírája, megkezdte kétheti szabadságát.

— **Halálozás.** E napokban hunyt el Budapesten *Puchert Gusztáv*, a Ksod. vasút főellenőre 56 éves korában. Temetése okt. 19-ikén volt Eperjesen. Az elhunyt annak idején éveken át volt Aboson állomástönök.

— **Halottak-napja.** Jogakadémiánk ifjúsága az idején is, kegyeletes szokása szerint, Halottak-napján gyász-ünnepély keretében emlékezik meg elhunyt tanáiról és kartársairól. Az elhunytak örök nyugvóhelyein koszorúkat tesznek le és gyászbeszédeket fognak tartani: *Dorner Emil*, *Szemerékovszky Béla*, *Mikler Lajos*, *Bucsegh Kálmán* és *Mauks Sándor*. A gyászünnepély előtt a joghallgatók a Kollégiumban gyülekeznek és 1/2 órákor testületileg vonulnak a temetőbe. Reméljük, hogy városunk közönsége kegyeletes megjelenésével osztozik a Jogakadémia ifjúságának részvételében.

— **Reformációi emlékünnepele.** Az ág. h. ev. theol. akadémia testülete okt. 31-ikén d. u. 5 órákor a Kollégium dísztermében reformációi emlékünnepelet rendez igen válogatott, szép műsorral.

— **Tisztújító-közygyűlés.** Az Eperjesi Joghallgatók Segélyegylete október 25-ikén tartotta tisztújító közgyűlését. Elnökké újból *Mauks Sándor* volt elnököt választották meg. A segélyezést eszközölő választmány a következőképp alakult meg: alelnök *Abelsberg Alfréd*, titkár *Berényi László*, pénztáros *Reidl János*, ellenőr *Marosfy Gábor*; rendes tagok: *Kovács Viktor*, *Buttykay Ödön*, *Hubert János* és *Hercsegh József*.

— **A magyar név.** A belügyminiszter megengedte, hogy Hlyipala János hernádszentiváni illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskorú gyermekei: Vilma, Elek, Géza és Gyula családi nevüket *Lippaira* változtassák.

— **Gróf Csáky Albin üdvözlő-levele.** A Magyarországi Kárpátgyesület tiszteletbeli elnöke: gr. Csáky Albin, a következő levelet küldte a M. K. E. Eperjesi Osztálya elnökségének: „Gróf Csáky Albin a szíves megemlékezésért meleg köszönetet mond és az újonnan alakult kárpátgyesületi Osztály működését a legkészségesebben támogatandja. Szepes-Mindszent, 1905 okt. 18.”

— **A Sárosvárm. Gazdasági Egyesület** igazgatóválasztmánya ügyis mint vármegyei mezőgazdasági bizottság okt. 30-ikán, hétfőn délután 1/2 3 órákor a vármegyház kistermében ülést tart.

— **Egy volt eperjesi theologus tudományos sikere.** Dr. *Lajcsák János*, ki 1895-6—1898-9 években az eperjesi Kollégium hittani akadémiajának volt hallgatója néhány év előtt a lipcsei egyetemen, hol az asszír és egyáltalán a sémi nyelveket tanulmányozta, a filozófia doktorává avatták. A fiatal tudós a mult esztendőben a párizsi egyetem protestáns teológiai fakultásán folytatta tanulmányait. Ezeknek az eredményeként egy mélyreható tanulmány jelent most meg dr. *Lajcsák* tollából, melynek címe: «Ézéchiel, sa personne et son enseignement» Paris & Cahors. Imprimerie A. Coueslant. 215 l. A munkát, melyet a párizsi egyetem teológiai fakultása nagy elismeréssel fogadott el, november 7-ikén fogja írójára egy nyilvános disputációban védelmezni. Mire aztán a teológia doktorává fogják ünnepélyesen telatolni.

— **Thököly hamvai.** Megemléztük volt, hogy Thököly hamvainak elhelyezése érdekében memorandumot szerkesztett az erre a célra kiküldött bizottság. Ezt a memorandumot október 26-ikán adták át küldöttségileg Budapesten a miniszterelnöknek, valamint a kultuszminiszternek. A küldöttség, melyet *Szemerékovszky Jenő* Eperjes sz. kir. város orsz. képviselője lekötélező szíveséggel vezetett és támogatott, az eperjesi ág. h. evang. egyház képviseletében: *Mikler Károly* dr. helyettes egyházfőfelügyelőből és *Draskóczy Lajos* lelkészből; Eperjes sz. kir. város részéről: *Farago József* tanácsosból és *Magyar József* főjegyzőből; az eperjesi Kollégium részéről pedig: *Csengey Gusztáv* koll. igazgatóból és *Flórián Károly* dr. koll. pénztárosból állott. A kiküldöttek eljártak ezenkívül *Thaly Kálmán* orsz. képviselőnél, *Molnár Viktor* vallás- és közoktatásügyi államtitkárnál, valamint *K. Lippich Elek* min. tanácsosnál is.

— **Az Eperjesi Falkavadásztársaság** okt. 31-ikén és nov. 3-ikán falkavadászatot rendez (vonszalék után). Találkozó: okt. 31-ikén d. u. 2 ó. 30 p.-kor «Eperjes város» vasúti állomáson; november 3-ikán (Hubertus napján) d. u. 2 ó. 30 p.-kor a Eperjesenyiczkétől északra fekvő Delna-hídnál.

— **Pályázat.** A girálty kir. járásbírósnál megüresedett *járásbírói* állásra pályázat van hirdetve. Fizetés 3600 kor., lakbér 500 kor. Határidő 2 hét.

— **Az eperjesi vértörvényszék** áldozatainak emlékére a következő újabb adományok folytak be:

A 95. számú gyűjtőívén:	
Góbi Imre, Budapest	3 kor.
Bereczky Sándor, Budapest	2 »
Dr. Kliment Jenő	1 »
Dr. Szigethy Lajos	2 »
Dr. Tolnai Vilmos	1 »
Dr. Serédi Lajos	2 »
Dr. Hittich Ödön	1 »
Loisch János	1 »
Mikola Sándor	1 »
Rátz László	2 »
Dr. Tóth Kálmán	1 »
Ráth A. L.	3 »
Weber Rudolf	5 »
Kovács I.	1 »
Ulbrich Sándor	2 »
Dr. Kubacska Andrásh	3 »
Dr. Bexheft Ármín	1 »
A Bártfai Hitelbank	5 »
Vladár Emil, Klazán	20 »
Varannói Takarékpénztár	10 »

A 63. számú gyűjtőívén:	
Baloghy Farkas, Budamér	1 kor.
A budaméri ev. egyház	1 »
Újházy László, Budamér	2 »

A 158. számú gyűjtőívén:	
Dr. Pap József, Budapest	2 kor.
Dr. Csatary Ágost, Eperjes	10 kor.

A 79. számú gyűjtőívén:	
Raisz Viktor, Eperjes	5 kor.
Bielek Zoltán	1 »
Poloczek Artúr	1 »
Raab János	1 »

Összesen	91 kor.
Eddigi kimutatásunk	185 »
Végösszeg	276 kor.

Eperjes, 1905. okt. 25. Dr. *Flórián Károly*, koll. pénztáros.

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Kisszeben sz. kir. városnak a házaló-kereskedés eltiltásáról alkotott szabályrendeletét f. évi 62,713 szám alatt kelt rendeletével jóváhagyta.

— **Az Eperjesi Korcsolyázó Egyesület** választmánya okt. 24-ikén *Bano* Aladár elnöke alatt ülést tartott. A választmányi mindenképp a korcsolyapályának már folyó nagyobbítási munkálataival foglalkozott. Elhatározta, hogy az ezeknek a munkálatoknak fedezésére a meglévő vagyonán — mintegy 5000 koronán — felül még szükséges összeget, 4000 koronát folyószámlára az Eperjesi Takarékpénztártól veszi kölcsön 5 1/4 % mellett. A olyószámla biztosítékául egy biztosítási okirat fog szolgálni, melyet a választmány összes tagjai aláírnak. Ezután a villamvilágítás kérdése került szönyegre és a választmány az E. V. és E. R. ajánlatai alapján elhatározta, hogy felkéri a részvénytársaságot a korcsolyapályának hat fűlámpával való ellátására, és ennek ellenében a világító-testek használatáért évente 200 kor.-t fizet. A szolgáltatott villamáram mennyiségét pedig órával állapítja meg és minden hektowattért a szokásos 8 fillért fizeti. A pálya megnagyobbítása folytán két új szolgának a felfogadását is elhatározta a választmány. Ezenkívül elhatározta még azt is, hogy az egyesület szokásos évi rendes közgyűlését *nov. 4-ikén* a takarékpénztár üléstermében tartja, melyen több, a közönséget nagyon közelről érintő ügy kerül szóba. Ez a közgyűlés fog végérvényesen határozni az új korcsolyapálya költségeinek előteremtéséről, a tagdíjak felemeléséről, továbbá tisztújítás is lesz. Szükséges volna, hogy a tagok minél nagyobb számmal vegyenek részt ezen a gyűlésen, hogy a tárgyalás alá kerülő fontos ügyeket a tagok óhajtatásának és érdekeinek megfelelőleg lehessen elintézni.

A költségek olyan nagy mértékben szaporodnak, hogy lehetetlen a költségterhelést tisztán a tagdíjak felemelésével fedezni, hanem gondoskodni kell arról is, hogy a hol csak lehet, a kiadások kisebbbítsenek. Így például nagyobb összeget takaríthatna meg az Egyesület, ha minden tisztség az egyesület kebelén belül tiszteletbeli volna, legalább is addig, míg minden a rendes kerékvadásba jut. A tervezett reformok a tagok megadóztatásával jöhetnek csak létre s a választmány máris nem csekély jeit adta áldozatkészségének. Úgy tudjuk, az egyesület tisztviselői sem maradnak e tekintetben a választmány mögött. Az egyesület s ezzel együtt a közönség érdeke megköveteli, hogy a tagok nagy számmal vegyenek részt ezen a gyűlésen, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki jelentés az elmúlt évről. 2. Az egyes. számadások és pénztár megvizsgálására felkért bizottság jelentése és a felmentvény megadása. 3. Az egyes. évi költségvetésének és a rendes- és családtagok évi díjának megállapítása. 4. Egyes tagok részéről a közgyűlést megelőzőleg 3 nap-

pal az elnöknel benyújtandó indítványok tárgyalása (alapsz. 16. §). 5. Tisztviselőik, választmányi tagok és számvizsgáló-bizottsági tagok megválasztása.

— **Eb-zárlat.** Eperjes város rendőrkapitánya a következő hirdetményt bocsátotta ki: „Ezennel közhírré teszem, hogy Eperjes városban egy veszett-eb kóborolt és több kutyát megmárt, minélfogva Eperjes város területén október 20-ikától kezdődő és november 30-ikán lejáró ebzárlatot rendelék el. Az ebzárlat ideje alatt a kutyák megköve tartandók, vagy pedig harapás ellen biztos szájköszárral ellátva, pórázban vezetendők. A szabadon járó kutyák ki fognak írtatni, a tulajdnosok ellen pedig az 1888. évi VII. t.-czikk 154 §-ának 2) pontjába ütköző cselekmény miatt a kihágási eljárás fog megindítani.

— **Bajok a kisállomáson.** Eperjes városnak belvárosi, úgynevezett kis-állomásán napról napra tapasztaljuk, hogy az ott uralkodó állapotok egyenesen tűrhetetlenek. Nem is szólnak arról, hogy az oda vezető Kálvária-út egyáltalán nincsen kiköveve, ez 1906. tavaszán be fog következni; hanem különösen sérelmesnek tartjuk, hogy ezen a piczi megállóhelyen mennyire nem gondoskodnak az ott naponként összerúródó, nagyszámú közönségnek nem is kényelméről, hanem még biztonságáról sem. Naponkint több száz utas és ezek kísérője fordul meg ez állomáson. Kiadnak itt évenként 50 ezer jegyet; megérkezik ide évenként összesen 50 ezernél jóval több utas, úgy, hogy — beleszámítva az utasok kísérőit és az azokra várakozókat — a személyforgalom itt évi 150 ezer emberre tehető. Mégis mit látunk? Az állomást a vonattól alig 1 1/2 m.-nyi farkolat választja el; a leszálló utasok a felszállani kívánókkal összekeverednek, lökdösés, tolongás, kiabálás, zűrzavar keletkezik. Csodák csodája, hogy nem történt még szerencsétlenség; hisz' az ott állomástönökként szereplő, egyetlen *szolga* képtelen a rendet fentartani. Ő adja ki ezen kívül a jegyeket; a vonatbeli levél-szekrénybe ő dobja be a leveleket; ő végzi az összes szolgálatot. Ily nagyforgalmú állomáson a menetrend szerint 1 percnél is kevesebb tartozkodási idő teljesen elégtelen. De az állomás berendezése, szűk volta veszélyezteteti a személybiztonságot; s tartunk tőle, hogy előbb-utóbb szerencsétlenség is fog előfordulni. Az sem helyes, hogy akkora városnak, mint Eperjes, belvárosában csak megállóhely van, holott a személyforgalom sokkal nagyobb itt, mint akárhány oly állomásán a Ksod.-nak, vagy a Máv.-nak, hol nem szolga, hanem altiszt, vagy pláne hivatalnok végzi a szolgálatot. A nagyközönség, a város és a köz érdekében sürgősen kérjük Eperjes város tanácsát és a Ksod. vasút vezérigazgatóságát, hogy a megállóhelyet változtassák rendes állomássá, területét és helyiségeit jelentékenyen bővítsék ki és kezelését bízzák hivatalnokra, vagy legalább is altisztre.

— **Vasúti baleset.** Okt. 23-ikán este 8 ó. 45 p.-kor az Abosra érkező szepességi személyvonat hibás váltóállítás következtében nekiment egy az állomáson álló tehervonatnak. A mozdony és hat teherkocsi kisiklott, de szerencsétlenség nem történt mert a mozdonyvezető hirtelen megállította a vonatot.

— **Fajbaromfiak kiosztása.** A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület által kiosztandó fajbaromfiak közül az emdeni libák már megérkeztek, azokat Lemesen Tahy Boldizsár, Kisszebenben Ritzl Károly, Bártfán Sztoklász József, Eperjesen pedig az egyesület titkári hivatala cseréli be a szokásos módozatok mellett. Az arra igényt tartók forduljanak fentnevezettekhez.

— **Gyümölcsfaoltványok eladása.** A kisszebeni állami faiskolából a f. év őszén s 1906. tavaszán 11,445 db. gyümölcsoltvány fog kiosztásra kerülni. Az ősi kiosztás alkalmával az alacsony törzsű gyümölcsoltványokat darabonként 60 fillér árban, a magas törzsűeket 70 fillér árban adják el, míg a tavaszi kiosztásnál a gyümölcsoltványok darabja 20 fill. lesz. Azonban e kedvezményes oltványokra csakis a Sárosvárm. Gazdasági Egyesület tagjai tarthatnak igényt és csak úgy, ha a gazdasági egyesülettől igazolványokat, illetve utalványt kapnak.

— **Tanulmányi kirándulás.** A helybeli kollégiumi theol. akadémia ifjúsága okt. 26-ikán dr. *Szlávik Mátyás* dékán vezetésével mellett tanulmányi kirándulást tett Kiszebenbe, az állami faiskola megtekintésére. Az állomáson *Altmann Gusztáv* kisszebeni ev. lelkész és *Ritzl Károly* állami kertészeti tanító fogadta az ifjúságot. A tíz holdnyi nagy területen megtekintette a mintaszerűen berendezett és kezelt faiskolát és élvezettel hallgatta és szemlélte Ritzl tanító gyakorlati oktatásait. Az idő, sajnos, kedvezőtlen volt. Innen a város házat tekintette meg, a hol *Eisselt Antal* polgármester lekötélező szíveséggel fogadta az ifjúságot. Az ősrégi remek kath. góthikus stílus templomban *Hartsár Péter* prépost s az evang. templomban *Altmann Gusztáv* lelkész kalauzolta, ugyan-csak lekötélező szíveséggel az akad. ifjúságot s hallgatta tanulságos magyarázatait. A Hubert-féle vendéglő-

ben terített asztal mellett, kedélyes éneklésben és lelkes felköszöntőkben nem volt hiány. Altmann lelkész kalauzálását és szives vendégszeretetét e helyütt külön is megköszönjük. Ez őszön Ritzl Károly tanító úr folytatja a theol. akadémián a földművelésügyi minisztérium által engedélyezett elméleti kertészeti előadásait, a melyekre a hallgatóknak, mint leendő papoknak nagy szükségük van.

— **Városi közgyűlés.** Szerdán, október 25-ikén délután tartotta Eperjes sz. kir. város közgyűlését, a tagoknak igen csekély érdeklődése mellett. Napirend előtt jelentette Krayzell Aladár polgármester, hogy a kereskedelemügyi miniszter a *viszvezeték* létesítéséhez szükséges kisajátítási jogot megadta és a belügyminiszter a felveendő kölcsönre vonatkozó határozatot jóváhagyta. Ennek következtében a kisajátítási tárgyalást november 7-ikén megtartják. Együttal felhívta a tanács a pénzintézeteket a kölcsönre vonatkozó ajánlatok megtételére, úgy, hogy nemsokára határozhat a közgyűlés a kölcsön ügyében; ezután pedig azonnal kihirdetik a versenytárgyalást, és így a közgyűlés még a tél folyamán dönthet ennek eredménye felett.

Elfogadták:

a) a vándoriparok, végeladások és önkéntes árverések korlátozása és városi illetékek leendő megrovása iránt alkotott szabályrendeletet;

b) a szakosztály azon javaslatát, hogy a barakk-laktanyai kintin Mayer Lajos eddigi vendégülösnök adassék bérbe, még pedig a fenforgó méltányossági okokból, jóllehet Ungár Fülöp előnyösebb ajánlatot tett;

c) az 1904. évi zárszámadásokat;

d) az 1904. évi kórházi számadásokat;

e) a legtöbb adót fizetőknél 1906. évi névjegyzékét;

f) a tisztviselőknek 1906. évre engedélyezendő drágasági pótlékokat;

g) a tűzraklanya kibővítése ügyében a tanács azon javaslatát, hogy a város ugyan nem épít semmit, de kincstárnak megengedi a kaszárnya kibővítését és átalakítását;

h) a mértékhatóság-hivatal megszüntetését, s e hivatalt az 1874. VIII. t.-cz. értelmében átadják Sáros-vármegyének;

i) az alsó-malom átalakítási költségeit;

j) az 1904. évi közmunka-számadásokat;

k) *Stoppitski* Mórnak a községi kötelekbe felvételét.

Elutasították:

a) az Eperjesi Izr. Kisdiednevelő-egyletnek az eddigi segély fölemelése iránti kérelmét a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok miatt;

b) *Eijfermann* Miksának, úgy *Lukács* Annának a községi kötelekbe felvételét;

c) *Elsasz* Manó és társainak a Főutca 125—129. sz. házak előtti aszfalt-járda kiszélesítése iránti kérelmét;

d) a vágóhidat épített vállalkozónak azon kérelmét, hogy mentessék föl a 9280 kor. késedelmi kötbér alól; kivéve, ha viszont lemond a többlet-munka címén javára mutató 6000 kor. követelésről.

Élénkebb vita volt a zárszámadások tételénél, hol dr. *Schmidt* Gyula az erdő-üzemterv szigorú betartását követeli, hogy a város környékén maradjon még erdő, s ne írják ki az erdőt mindenütt. *Ridarszik* Gábor számvevő és a polgármester szerint az üzemtervet szoroson betartják. Dr. *Müller* Bertalan helytelennek találja, hogy 1904-ben a tanács a költségvetéssel szemben 35,500 kor.-val többet, máshol meg 12 000 kor.-val kevesebbet adott ki, s így összesen 17,500 koronával túllépte a költségvetést. Ily túlkidások illuzóriussá teszik a költségvetést. A polgármester és a számvevő nyilatkozatai után dr. *Schmidt* Gyula indítványára jegyzőkönyvbe veszik a polgármester azon kijelentését, hogy jövőre hiteltülpés lehetőleg nem fog előfordulni. A tisztviselők drágasági pótlékánál dr. *Schmidt* Gyula, dr. *Rosenberg* Mór és *Bánó* Iván rendőrkapitány szólaltak fel. Ez utóbbi kifogásolta azt, hogy a pótlékra vonatkozó javaslatot a polgármester a tanács inellözésével készítette el. A polgármester szerint nem okvetlenül kellett ez ügyet a tanács elé vinnie; ezt azért nem tette, mert a tanács erre nézve már a múlt évben sem birt megállapodni, s mert nincs tiltva elnöki javaslatokat a közgyűlés elé terjesztenie. Az elfogadott határozat szerint a drágasági pótlék mintegy 7500 kor.-át, vagyis a pótdadónak körülbelül $3\frac{1}{2}\%$ -át teszi ki. A tisztviselőket a határozat három osztályba sorozza:

1. az 1400 koronát meg nem haladó fizetésűek kapnak a törzsfizetés után . . . 15% -ot;
2. az 1400 koronnán felüli fizetésűek . . . 10% -ot;
3. a t. főügyész és a számvevő . . . 20% -ot.

Ezenkívül a rendőrlégénység fizetését 10% -kal emelik; a díjnokok és végrehajtók közt pedig összesen 600 koronát osztanak szét.

— **A budapesti árú- és értéktőzsde köréből.** *Felhívás.* A tíz évig tartott üzletlenség folytán felgyülemlett vagyon természetes következetességgel keresi a gyümölcsöző elhelyezést, és miután a küszöbön álló

közgazdasági átalakulás és a nemzeti befektetések a magyar értékek áremelkedését okvetlenül maguk után fogják vonni, *Brinauer és Thein* törv. bejegyzett, jogosított tőzsdeügynöki cég (Budapest, V., Akadémia-u. 6.) közlése, hogy ezen tőzsdén a hozzá érkezendő megbízások alapján a *kereskedelmi törvény, valamint a tőzsde-szabályzatoknak szigorú betartása mellett és kivétel nélkül csakis föltétlenül szolid ügyleteket* közvetíteni hajlandó.

— **Tolvaj napszámok.** Egy horvát fiatalemberekből álló vidám társaság utazott okt. 21-ikén Sátoralja-újhelyen át. Ez a társaság, mint később kiderült, Kassán nem kevesebb, mint 730 koronát lopott. A rendőrség azonban itten már el nem foghatta őket, mert az elfogatásukra kibocsátott távirati megkeresés Kassáról akkor érkezett meg, a mikor a fiatal emberek már tovább utaztak ismeretlen irányban. A kedélyes társaság tagjai: *Lurics* Luka, *Kolic* Ede és *Sandrac* György horvát származású napszámok. Előző este jókedvűen iddögáltak egy vendéglőben negyedik társukkal: *Strečko* Polics, horvát származású famunkással, azután nyugalomra tértek *Strečko* már 3 óraker felébredt és akkor észrevette, hogy társai teljesen kifosztották és megszöktek. Elloptak összesen 730 koronát, és pedig 5 drb 100 koronás, 1 db. 50 koronás és 9 db. 20 koronás bankjegyet. A rendőrség a *Strečko* Polics sérelmére elkövetett lopás tetteinek elfogatása érdekében a szélrózsa minden irányában táviratokat menesztett s ennek következtében a gyanúsított három munkást az *eperjesi* rendőrkapitányság elfogta.

— **Külföldi kereskedők nagyrészt Magyarországot** tekintik értéktelen készítmények fogyasztási piacának, ezért árasztják el az országot körlevelekkel, nyomtatványokkal, hirdetésekkel, melyekben különféle állítások révén és hangzatos szavakkal akarnak vevőközönséget toborozni. A kinek csúsz vagy köszvénye van, az ügyet se vessen ilyesmire, hanem használja a *Zoltán-féle* kenőcsöt, melyről az orvosilag legelőkelőbbek a magasztalás hangján nyilatkoznak s a betegek nagy eredménynyel használják bajuk tökéletes gyógyítására. Üvege 2 kor. *Zoltán* gyógytárban, Budapest, V., Szabadságtér.

— **A podolin—orlói vasút** kiépítése azon feltételhez volt kötve, hogy azt elsőrendű stratégiai vonallá építsék ki. Újabb időben sikerült ez akadályt elhárítani és a *Késmárkon* tartott ülésen elhatározták, hogy az építési munkálatokat 1906. április havában megkezdik és még 1906. őszén meg is nyitják a vasutat a forgalomnak. Az építés céljaira eddig 362,000 koronát jegyeztek részvényben 36,000 koronát Szepesvármegye közönsége ad.

— **Főnyeremény.** A XVI. osztályosjáték legnagyobb főnyereményét ismét *Beifeld* József bankházában nyerték. (Budapest IV., Károly-körút 1.) Ugyanis a 400,000 koronával kisorsolt 96,851. számú szerencsés sorsjegyet ezen bankházban vásárolták. Ugyancsak e bankház vevői nyerték egy elmúlt játékban a 600,000 koronás főnyereményt is.

— **Közbéghidunk forgalma.** *Kovács* Sándor városi állatorvos Eperjes közbéghidjának szeptember havi forgalmát a következő adatokkal tünteti ki: „Levágott 6 bika, 126 ökör, 24 tehén, 7 növendék, 5 bivaly, 70 borjú, 353 sertés, 331 juh; összesen 848 darab. Kényszervágásra került 2 sertés, eldoboztatott 1 sertés borsókás, 1 sertés eves hashártyagyuladás miatt; megsemmisített 3 szarvasmarha és 18 juh májmétegykór miatt, 4 szarvasmarhatüdő, 1 szarvasmarha-, 3 sertésmáj gümőkór miatt, echinococcus miatt 3 szarvasmarha-tüdő és 1 máj Méhmagzat 2 tehénnél, 3 sertésnél és 2 juhnál találtatott.“ A midőn derék állatorvosunknak eme forgalmi adatait szívesen közlésszük, örömmel jelezzük, hogy multkori felszólalásunk a közbéghid belső megvilágítása tekintetében nem volt hiábavaló, a mennyiben a tanács gondoskodásából — mint személyesen láttuk — a belső világitást most szerelik reflex-világítókkal. Az arra vezető úton is van már két lámpa; sajnos azonban, hogy az egyik máris eltűnt s haladéktalanul kicserélendő. De még egy megjegyzésünk, illetve szives kérelmünk van. Világitás meg a városi tanács rövid időn belül a *Szentlászló-utczát* is, a hol a kaszárnyától kezdve mindvégig, mind e pillanatig pokoli sötétségben, nyakig éré sárban gázol a halandó. Eljárása pedig az volna, hogy a Főutczán most fölszedett és felmaradt járdakövekből lehetne egy gyalogjárdát sürgősen összeállítani. Az ottani lakosság, a járóközönség, de különösen a mi mintaszerűen berendezett és ritka szakavatottsággal kezelt közbéghidunk megérdemli a városi tanács részéről a figyelmet. Tehát cselekedjünk, — de gyorsan!!

— **«A Honi Ipar»** most megjelent legutóbbi számának vezércikkét *Chorin* Ferencz főrendiházi tag, a Magyar Gyáriparosok Orsz. Szövetségének elnöke írta, ki igen érdekesen körvonalozza azon elveket, melyek alapján a munkaadóknak szervezkedniök kell. Sugár Ottó, a lap felelős szerkesztője, a jelenlegi viszonyokra való tekintettel, felszólítja a koalíció vezetőit, hogy befolyásukat az osztrák ipar elleni bojkott-mozgalom szervezésére használják fel. A munkaadók szervezkedésének európaszerte elismert előharcosa, báró *Reiswitz*, ki nemrég a Gyáriparosok Szövetségében tartott érdekes fel-

olvasást, most «Munkaadók, szervezkedjétek!» címen szólítja fel a munkaadókat a szocialista küzdelem elfajulása ellen való tömörülésre. *Goldzieher* Géza a kereskedelem szempontjából tárgyalja az iparpártolás kérdését. Nagyon érdekes bírálatot mond a lap konkrét, eddig ismeretlen esetek kapcsán arról a rendszerről, melylyel a kormány a szubvencionált gyárokat az iparpártolásra készíti és a munkaadókat a szervezkedésben gátolja. A lap közszállítási rovata úgyszólván egyedül áll a maga nemében, mert nemcsak átnézetes képét nyújtja az összes kiírásoknak, hanem szakszerűen bírálja el az összes közszállítási felelti döntéseket. A lap hírvonata tájékoztatja a közönséget az összes új iparalaptásokról és az összes lényegesebb kereskedelmi, ipari és közgazdasági eseményekről. *Pazar* kiállítás, magas irodalmi színvonal jellemzik ezt a hazafias szellemű lapot, melyet a legmelegebben ajánlhatunk a magyar ipar fejlődése iránt érdeklődő olvasóközönségünk figyelmébe. A *HONI IPAR* kiadóhivatala Budapestben, Király-utca 34. sz. a. van; előfizetési ára egész évre 16 kor.

— **KISS szerencséje NAGY!** Ma már közmondásos lett ezen szállóige és alig van ember az országban, a ki nem tudná, hogy osztályosjegyeket legcélzzerűbb *Kiss* Károly és Társa bankházában venni. E kiváló bankház *Erzsébet-körút* 19. szám alatt levő főüzletét a *Kossuth* Lajos-utca 13. szám alá helyezte és így négy szép üzlete van Budapestben a *Kiss*-bankházban. Osztályosjegyeket hivatalos áron a *Kiss*-bankházban *Kiss*nél venni, mert pontosan, lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit, a nyereményeket azonnal kifizeti és — mert *Kiss* szerencséje nagy.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:

Hoff János-féle

Kandol-Kakao

a legcsekélyebb zsírtartalma, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mindazáltal ritka finom íze mellett kiválóan olcsó.

Valódi csakis Hoff János névelés az oroszán-védjeggyel.

Somagok a 1/4 kgr. 90 fillér
1/2 „ 50 „
Mindenütt kapható.

Felelős szerkesztő: Dr. Raffay Ferencz. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILTÉR.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik

vese, húgyhólyag és köszvénybántalmak ellen, húgydara és vizeleti nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangu gyógyvíz és diaetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgsavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/3 literes palaczk	... .. 32 fillér
1/2 „	... .. 40 „
3/4 „	... .. 48 „
1/1 „	... .. 56 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakban vétetnek vissza:

1/3 literes palaczk	... .. 6 fillér
1/2 „	... .. 7 „
3/4 „	... .. 8 „
1/1 „	... .. 9 „

le Kap

Iszál

INGYEN P...
Vágya ki...
küldje meg...
(Levelek 20...
10 fillérrel)ARM
pénz
treV., Arb
Tüz-,
rények.
Tüzmei

októ

a Be

tes r

olcsó

SI

Fő-u

M

átka

Epe

M

tot tet

Ez név

hirtelen

vetlen

különd

zsenge

lép fel

MATTONI FÉLE
BUDAI
KESERŰVIZ
legjobb hajtószer.
Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Iszakosság nincs többé!

Kívántra bárkinek bémentesen küldünk egy próbát a Coza-porból. Kávé, tea, étel- vagy szeszesitalban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Coza-por többet ér, mint a világ minden szobeszele a tartózkodásról, mert csodálatos ellen-szénvessé teszi az iszakosnak a szeszes-italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér vagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

A Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szűgyen- és becselenségétől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó útra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet — mely a Coza-por tulajdonosa — mindazoknak, kik kívánják, egy próbát küld és egy köszönőírásokkal telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződéssel biztos hatá-sárról. Kereskedünk, hogy az egészségre teljesen ártal-matlan.

INGYEN PRÓBA 386. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intéz. tnek. (Levelek 20 fill., levelezőlapok 10 fillérel bémentesítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 386.)
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

ARNHEIM S. J. = cs. és kir. udvari szállító

pénzszekrény- és tressor-gyár **BUDAPEST**

Gyár: Mintaraktár:
V., Arbóc-u. 3. (Váci út mentén) | V., Erzsébet-tér 17.

Tűz-, betörés- és thermit-biztos pénzszekrények, páncélszekrények, páncélszobák. — Tűzmentes könyv- és okmányszekrények.
Safe Depositok.

Iroda-áthelyezés!
Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni, miszerint közel 30 év óta **V., Fürdő-utca 4. szám alatt** létezett hirdetési irodámat a ház lebontása folytán **f. évi november hó 1-jén Budapest, V., Mérleg-utca 12. sz. alá** helyeztem át. **Kitünő tisztelettel Eckstein (Elek) Bernát** hirdetési irodája Budapest, V., Mérleg-utca 12. szám. = Telefon 36-24. =

Aki kitünő étvágyfokozó asztali italt óhajt,
Aki gyenge, lábbadozó,
Aki ideges, álmatlan,
Aki vérszegény,
Aki sovány,
Aki szoptat,
Aki tüdőbeteg,

ne mulassza el saját érdekében a kitünő hatásának elismert és rendkívül tartós **HERCULES** maláta-tápsör különlegességét inni.

Kapható minden nagyobb csemege-, fűszerkereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a Hercules Sörfőzde szétküldési telepén.
Budapest, VII., Bethlen-tér 3.
Telefon 63-67. — Árjegyzék ingyen —
Videkre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel.
Kapható Eperjesen:
Holénia Béla úrnál,
a Szultán-forrás kezelőjénél.

Köhögés!
Ki arra nem ügyel, vétkezik saját teste ellen.
= **KAISER-féle** =
MELL-KARAMELLEK
a 3 fenyővel.
Orvosilag megvizsgálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hurut és elnyájkasodás ellen.
4512 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy azt, a mit ígérnek, valósul.
Csomagok ára **20 és 40 fillér.**
Kapható:
SCHOLZE A. és FIA
czukrárszda és kávéházában EPERJESEN.

KISS szerencséje **NAGY!**

Ki még eddig soha szerencsekisérletet nem tett az osztálysorsjátékban, vegyen egy szerencsesorsjegyet **KISS** bankházában, mert **KISS szerencséje NAGY!**

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet **KISS** bankházában, mert **KISS szerencséje NAGY!**

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékokban nagyobb nyereményeket **KISS** bankházában.

|| || Az eddigi húzásoknál szerencsénk volt már || ||
Háromszor a jutalmat
600,000 koronát = **1.800,000**
és egy nagy nyereményt
400,000 koronát = **400,000**
Összesen 2.200,000
|| || 4 sorsjegyre || ||
koronát t. vevőinknek kifizetni.

Minden egyes húzás után közvétszszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.
= Kihúzott nyeremények azonnal kifizettetek. =
Kisérelje meg szerencsését Kiss bankházában, mert **KISS szerencséje NAGY!**

A XVII. sorsjáték I-ső osztályának húzása f. évi november hó 23- és 24-én lesz.
Az I. osztályú sorsjegyek árai:
Egy nyolczad . . . 1 K. 50 f. | Egy fél . . . . . 6 K.
Egy negyed . . . 3 „ - „ | Egy egész . . . . . 12 „

Kiss Károly és Tsa
a magyar kir. szab. osztály-sorsjáték főelárúító - helye
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 13.
KISS-féle sorsjegyek kaphatók Eperjesen: Berkó Mór, Kiss Gyula, Főutca 29.

Fő-utca 17. szám!

Ruhaműtisztító-intézet áthelyezése.
Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy f. é. október 15-ikétől eddigi lakásomat elhagytam és műhelyemet **Fő-utca 17. számú** a Berger-kávéházzal meg a kaszárnával szemben levő házba helyeztem át.

Főlemlitem továbbá, hogy képes vagyok bármennyire megromlott, megviselt, pecsétes ruhákat tökéletesen kitisztítani és javítani, férfi- és nő-ruhákat mindenféle színben, olcsón és jól. A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel **SIKORSZKY PÉTER ruhaműtisztító EPERJESEN** Fő-utca 17. szám alatt, az udvar közepén balra — a Berger-kávéházzal és a kaszárnával szemben.
Olcsó árak, szép tisztítás és javítás!

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásúak **Egger mellpasztillái,** Eljen!

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!
Eger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Eperjesen kapható: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógytárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — **Bártján:** Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.

Ok és okozat.
Minden ember életében bizonyosan már egy tapasztalattal tett, melynek okát nem képes magának megmagyarázni. Ez névleg az egészség zavarására vonatkozik, mely gyakran hirtelen beáll, a nélkül, hogy látszólag ezen zavarásnak közvetlen oka felfedezhető volna. Ez egy tünetmenny, melyet különösen fiatal anyák csecsemőkön észrevesznek. És ezen zsenge lényeknél többnyire krónikus székrekedés formában lép fel. A csecsemők ezen krónikus székrekedése többnyire az által lesz okozva, hogy a gyermekek nagyon is fiatal korukban tehéntejet kapnak, mely a gyermek gyomrában durva csomóvá összegomolyodik és az emésztésnek sokl al inkább áll ellen, mint az anyatej. *Kufeké gyermeklisztje* kitünő szer, ezen a csecsemőknek gyakran életveszélybe hozó zavarásánál az anyagcserének. Ezen évek hosszú során át legjobban bevált és az orvosok által nagyon is melegen ajánlott szernek a tejhez való hozzátétele által, ez utóbbi a gyermek gyomrában finom pelyhes, könnyen emészhető lesz és a tej tápértéke a gyermeklisztben tartalmazó fehérje és só által nagyon is növekszik. Anyák, kik gyermeküket nem képesek maguk szoptatni, ezért helyesen fognak cselekedni, ha Kufeké gyermeklisztjét nemcsak akkor veszik használatba, mikor a gyermeknél az emésztési zavarok már beállottak. Kufeké gyermeklisztje, mely az anyatejben tartalmazó tápszert a kellő arányban tartalmazza, kitünő tápszer, mely a gyermek zsenge testében a csont- és izomfejlődést rendkívül előmozdítja és annak összfejlődésé a legelőnyösebben támogatja. C.

és só által nagyon is növekszik. Anyák, kik gyermeküket nem képesek maguk szoptatni, ezért helyesen fognak cselekedni, ha Kufeké gyermeklisztjét nemcsak akkor veszik használatba, mikor a gyermeknél az emésztési zavarok már beállottak. Kufeké gyermeklisztje, mely az anyatejben tartalmazó tápszert a kellő arányban tartalmazza, kitünő tápszer, mely a gyermek zsenge testében a csont- és izomfejlődést rendkívül előmozdítja és annak összfejlődésé a legelőnyösebben támogatja. C.

Káposztagyáluláshoz

ajánlom patent káposztavágó-gépet. Előnye: gyors és tiszta munka, egyenlő finom vágás, könnyű hajtás.

Használati-díj 100 fejenként 60 fillér.

A gép mintegy 100 kg. súlyú; annak elszállításáról a felek tartoznak gondoskodni.

Előjegyzéseket elfogadják: Gazdák Szövetkezete Szebeni-út, — Eperjesi Fogyasztási Szövetkezet Kossuth Lajos-utca, — Lefkovits Emil és Bein Simon kereskedők.

Intézeteknek, vendéglősöknek és nagyobb háztartásoknak gépet a gyors és könnyű munka következtében különösen ajánlhatom.

Mauks Kálmán,
Kossuth Lajos-utca 30.

Ablak- és ajtó- légmentesítő vatta-kolbászk

melyek által fát takarítunk s betegséget gátolunk meg, méterenként 6 és 12 fillérért kaphatók:

THEISZ ARMIN

gyermekjáték-, díszműárú-, fegyver- és hangszer-raktárban
Eperjesen, Fő-utca 58. szám alatt.

LÚCFENYŐ-TOBOZT

FICHTENZAPPEN

vásárol FARAGÓ BÉLA

(s. es kir. udvari szállító)

• Zalaegerszeg, Zalamegye. •

Mintázott ajánlatok kéretnek!

24.393—1905. IX. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

Az 1906—1908. évben a késmárki m. kir. sóhivatal só-készlettel való ellátása, a sónak a kamarákba hordása és maglyázása iránt ezennel pályázat hirdetjük.

Máramarosszigetről évenként körülbelül 400 métermázsra alaksó, 3200 mm. őrlött-só, 1000 mm. marhasó, Sóvárról pedig 6000 mm. főtt-só szállítandó.

Őrlött-, marha- és főtt-só zsákokban szállítatik.

A szükséges tudnivalókkal ellátott összeállítási megjegyzések, továbbá a szállítási és szerződési feltételek az alulírt pénzügyigazgatóságnál, a sóvári és aknaszlatinai főbányahivatalnál és a késmárki m. kir. sóhivatalnál megtekinthetők.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy a pályázati feltételekben megszabott módon kiállított ajánlataikat folyó évi november 23-ik napjának déli 12 órájáig a lőcsei m. kir. pénzügyigazgatósághoz nyújtsák be.

Lőcse, 1905. október 24-ikén.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

XXV., magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték,

melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordítani. Ezen sorsjátéknak 7691 nyeresége van 365,000 korona összegben készpénzben.

Főnyeresemény 150,000 korona,

továbbá			
1 főnyeresemény	50,000 kor.	20 nyeresemény	à 500 kor.
1 „	20,000 „	50 „	100 „
1 „	10,000 „	100 „	50 „
2 nyeresemény	à 5,000 „	1000 „	20 „
5 „	2,000 „	6500 „	10 „
10 „	1,000 „		

Húzás visszavonhatatlanul 1905. december 28-ikén.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltóüzletben.

Magy. kir. lottójövedéki igazgatóság.

A „Sárosvármegyei Gazdák Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezete”

az elhalálozás folytán üresedésbe jött

könyvelői állásra

pályázatot hirdet.

Ezen állásra csak oly egyének pályázzanak, kik kereskedelmi iskolát végeztek, mérlegképes könyvelők, a fűszer- stb. árúk terén több évi gyakorlati képzettséggel bírnak s a magyar, német és tót nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják.

Javadalmazás évi 1500 kor. törzsfizetés, 300 kor. lakbér és az üzleti eredményhez képest évi remuneráció.

Az állás azonnal, de lehetőleg f. évi november 1-jén betöltendő.

Sajátkezüleg irt pályázati kérvények, az elméleti és gyakorlati képesítésről szóló bizonyítványokkal együtt az igazgatóság címére: Eperjes, küldendő.

Amerika

Abreise aus Havre jeden Samstag.

Französische Linie.

Bequeme, rasche Fahrt, ausgezeichnete Verpflegung sammt Wein u. Liqueur. Fahrkarten nach allen Stationen sämtlicher amerikanischen Bahnlínién zu Originalpreisen. Nähere Auskünfte erteilt gratis und franco.

Französische Linie
WIEN, IV., Weyringerg. 8.

Fizetési nehézségeket

kereskedők-, gyárosok-, hivatalnokok- és iparosoknál bármily helyen szakember inszolvenzia-jelentés nélkül, jogi tanácsos közreműködésével rendez A szükséges fedett egyezkedési hiteleket megszerzi. Csődök egyezkedése is elvállaltatik.

BLEIER, FRIED ÉS TÁRSA

budapesti bejegyzett cég BUDAPEST, Erzsébet-körút 23. szám.

SÁRKÁNY S. Bankháza

Telefon 80—89. BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6. Telefon 80 89.

a magyar királyi szab. Osztályosorsjáték főarbitora.

Sürgönczím: Folyó-számla: Pesti magyar kereskedelmi banknál és a magyar kir. postatakarékpénztárnál.

Sárskány Budapest.

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorsjegyekre s értékpapírokra, bárhol elzálogosított sorsjegyeket saját pénzzel kiváltak és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvező feltételek mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

Budapesti és vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltóit leszámítolom és könnyen törleszhető váltó- és személyhitelt nyújtok.

Tisztviselők és katonatisztek amortizációs kölcsönt kaphatnak.

Háztulajdonosok- és földbirtokosoknak II-ik és III-ik helyre való betáblázásra azonnal folyósíthatok.

Semmiféle előleges jutalmat nem kérek. Ügyszintén minden levelet válaszolva küldöm. SÁRKÁNY S. BANKHÁZA BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6. 25 év óta törvényszéki bejegyzett cég.

Megjegyzés: A XVII-ik sorsjáték I. ső osztályú sorsjegyei már megjelentek és kérem együtt a megrendelést, a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztositom, minden nyeresémet azonnal kifizetek.

A következő szerencseszámokat ajánlom, mert ezek nagy nyeresénnel még nem lettek kisorsolva:

2979 12128 12953 16065 35733 44596

51325 58762 80847 99191 101580 105655

Megrendelő-lap

SÁRKÁNY S. bankháza Budapest, VI., Ó-utca 6. sz.

Megrendelem önöknél a . . . . . sz. sorsjegyet

és ennek árát postautalvánnyal küldöm. kérem utánvenni.

A nem kívántat tessék áthúzni. Név: . . . . . Lakcím, u. p.: . . . . .

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel; tiszta és ment káros alkatrészekből.

Jótállás: 25,000 koronát fizet Schicht György cég Auszban bármiknek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a «Schicht» névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(Szarvas- vagy kulcs-szappan)

Megtakarít pénzt, időt és fáradságot.
A ruhát kiméli és megóvja.

Mindennemű ruha és mosási módszer részére a legjobb és legolcsóbb. Hőfehér ruhát ad. A színeket emeli, fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan «Schicht» névvel és a szarvas- vagy kulcs-védjeggyel legyen ellátva.

Keil-lakk

legkitünőbb mázolószert puha-padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.

Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 90 fillér

Keil-féle arany-fénymáz képeretekhez 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

Igló: Danielisz Lajos.

Kisszeben: Kasewits J. János.

Kassa: ifj. Novelly Sándor Utóda.